Interreg

Co-funded by the European Union

NEXT Black Sea Basin

green mascot

GREENMASCOT TOOLKIT

"The RACE TO SUSTAINABILITY"

Съдържание

Инструментариумът GreenMascot е практичен ресурс, който подпомага местни власти, спортни организации, училища и общности при планирането и прилагането на екологично устойчиви дейности чрез спорта.

Той цели както намаляване на екологичния отпечатък на спортните дейности и събития, така и използването на спорта за повишаване на екологичната осведоменост и насърчаване на устойчиво поведение.

Инструментариумът включва практически насоки, примери, контролни списъци, индикатори и шаблони, които могат да бъдат адаптирани към различни местни условия в региона на Черноморския басейн.

Той е замислен като гъвкав ресурс, от който потребителите могат да избират и адаптират най-подходящите за тях инструменти и дейности.

01. Въведение

02. Устойчивост в спорта и чрез спорта

03. Устойчиви спортни събития с нисък екологичен отпечатък

04. Кампании за обществена осведоменост чрез спорта

05. Образователни и информационни материали

06. Обучения, семинари и изграждане на капацитет

07. Използване на сертификата GreenMascot

08. Мониторинг, оценка и дългосрочно използване на инструментариума

1. Въведение

1.1
Цел на инструмента

1.2
Връзка с целите на проекта GreenMascot

1.3
Целеви групи и роля на местните власти

1.4
Как да използваме инструментариума

1.1 Цел на инструмента

Целта на Инструментариума GreenMascot е да помогне на общини, спортни организации, училища и други местни заинтересовани страни да преминат от екологична осведоменост към конкретни и измерими действия.
Спортните дейности оказват влияние върху околната среда чрез транспорт, потребление на енергия и вода, отпадъци, храни и напитки, оборудване и използване на природни пространства. В същото време спортът има силно социално и образователно въздействие и достига до спортисти, ученици, семейства, доброволци и местни общности.

Затова Инструментариумът има две основни цели:

- намаляване на екологичния отпечатък на спортни дейности, събития и съоръжения;
- използване на спорта за повишаване на екологичната осведоменост и насърчаване на по-устойчиво поведение.

**Насоките са практични и гъвкави и могат да се адаптират според нуждите и ресурсите на всяка организация.
Инструментариумът може да се използва както за отделни дейности и събития, така и като част от дългосрочни инициативи за устойчивост.
Фокусът е върху реалистични и измерими действия, съобразени с приложимото законодателство и местните изисквания.**

Практически препоръки

1

Започнете с кратка оценка на настоящите практики и основните екологични въздействия, свързани с дейността.

2

Изберете няколко реалистични приоритета.

Определете ясни отговорности, конкретни действия и очаквани резултати.

3

Включете заинтересованите страни още на етапа на планиране.

Използвайте прости показатели, които могат да се проследяват последователно.

4

Адаптирайте Инструментариума към размера, ресурсите и местния контекст на организацията.

Документирайте изпълнението и използвайте резултатите за подобряване на бъдещите дейности.

1.2

Връзка с целите на проекта GreenMascot

Инструментариумът GreenMascot е един от основните практически инструменти за постигане на целите на проекта.

Основната цел на GreenMascot е да повиши капацитета на местните администрации в региона на Черноморския басейн да използват спорта за екологична осведоменост, устойчиво поведение и опазване на природата, биоразнообразието и морските и крайбрежните екосистеми.

Инструментариумът допринася за тази цел в четири основни направления.

Изграждане на местен капацитет

1

Наръчникът предоставя практически насоки, които могат да помогнат на местните власти и техните партньори да планират, координират, изпълняват и оценяват екологични инициативи в спорта и чрез спорта.

Спорт за осведоменост и промяна на поведението

3

Наръчникът подкрепя кампании, обучения и други спортни дейности за насърчаване на по-отговорно поведение към околната среда.

2

Намаляване на въздействието на спорта върху околната среда

Наръчникът предлага практически мерки за транспорт, отпадъци, енергия, вода, храни и напитки, обществени поръчки, инфраструктура и отговорно използване на природните територии.

4

Подкрепа за трансграничното сътрудничество

Наръчникът предлага обща рамка за обмен на опит, сравнение на подходи и споделяне на добри практики между партньорските държави в Черноморския басейн.

Проектът следва подхода „учене чрез практика“. Наръчникът ще се използва в обучения и ще се тества чрез спортни събития и информационни дейности в участващите държави.

WПри планиране на дейност е важно да се отговори на четири основни въпроса:

Какъв екологичен проблем разглежда дейността? Кой трябва да бъде включен или повлиян? Каква практическа промяна се очаква? Как ще се проследят и комуникират резултатите?

Тези въпроси помагат местните дейности да останат свързани с общите цели на GreenMascot.

Практически препоръки

1. Свържете всяка дейност с ясна екологична цел или цел за изграждане на капацитет.
2. Определяйте конкретни очаквани резултати, а не разчитайте само на общи екологични послания.
3. Включвайте организации от различни сектори, когато това носи добавена стойност.
4. Използвайте общи инструменти и показатели, когато резултатите трябва да се сравняват или споделят.

Пример / добра практика

Община и местен спортен клуб могат съвместно да организират събитие GreenMascot, насочено към намаляване на пластмасовите отпадъци и опазване на крайбрежната среда.

Общината може да координира събирането на отпадъци, да осигури многократни съдове за напитки и да включи екологична организация. Спортният клуб може да привлече спортисти като посланици на GreenMascot и да популяризира кампанията сред участници и публика. Училище може да подготви кратки образователни послания и творчески дейности.

Партньорите могат да отчетат събраното количество отпадъци, броя на участниците и получената обратна връзка. Резултатите могат да се споделят с партньорите от други държави и да се използват за подобряване на бъдещи събития.
Примерът съчетава екологични действия, обществена информираност, партньорство, изграждане на капацитет и трансграничен обмен.

1.3 Целеви групи и роля на местните власти

ТНаръчникът GreenMascot е предназначен за заинтересовани страни, които могат да допринесат за екологичната устойчивост в спорта и чрез спорта.

Основните целеви групи включват:

Местни власти и общински администрации

Местните власти имат ключова координираща роля. Могат да бъдат включени звена по спорт, младежки дейности, образование, околна среда, събития, инфраструктура, транспорт, отпадъци и комуникация.

Спортни организации и клубове

Спортните клубове, асоциациите, организаторите на събития и операторите на спортни обекти могат пряко да влияят върху екологичния отпечатък на тренировките, състезанията, съоръженията и публичните събития.

Училища, учители и ученици

Училищата и учителите по физическо възпитание могат да свържат екологичното образование със спорта и практическите дейности. Учениците могат да участват в кампании, състезания, работилници и инициативи за устойчивост.

1.3 Целеви групи и роля на местните власти

Наръчникът GreenMascot е предназначен за всички заинтересовани страни, които могат да допринесат за екологичната устойчивост в спорта и чрез спорта. Това включва спортисти, треньори и доброволци, граждани и привърженици, екологични организации, местен бизнес и доставчици на услуги.

Ключови ползватели на проекта са местните власти, спортните организации, учениците, учителите и гражданите. Местните власти имат важна роля като координатори, посредници и дългосрочни партньори на инициативите GreenMascot.

Тяхната роля може да включва:

1. Определяне на местните екологични и спортни приоритети

2. Обединяване на съответните общински звена и външни заинтересовани страни

3. Подкрепа за по-екологични практики при спортни събития и в спортни обекти

4. Насърчаване на сътрудничеството със спортни организации и училища

5. Подкрепа на информационни и комуникационни дейности

6. Подкрепа при събирането и прегледа на резултатите

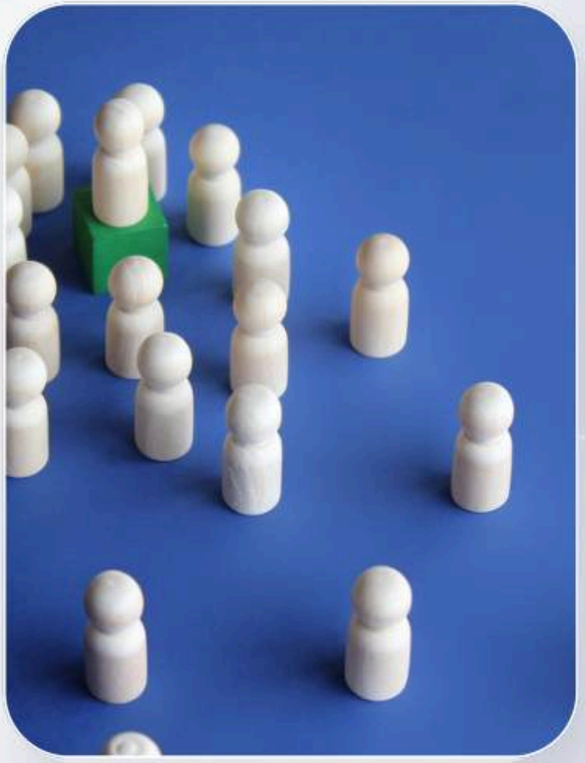

Практически препоръки

1

Определете един местен координатор с ясни отговорности.

Определете необходимите заинтересовани страни преди започване на детайлното планиране.

2

Определете отговорностите предварително.

Използвайте съществуващите общински, училищни и спортни мрежи, когато е възможно.

3

Дайте активна роля на спортните организации и училищата в планирането.

Съобразявайте изискванията с възможностите на по-малките организации.

4

Преглеждайте резултатите съвместно след изпълнението.

Пример / добра практика

Община, която планира спортно събитие за местната общност, може да създаде малка работна група GreenMascot с представители на общинските звена по спорт и околна среда, местен спортен клуб, училище и екологична организация.

Общината координира събитието и осигурява мястото. Спортният клуб въвежда мерки за намаляване на отпадъците и популяризира екологичната кауза. Училището организира кратка образователна дейност, а екологичната организация дава насоки за разделно събиране и опазване на природната среда.

Спортист или треньор може да бъде посланик на GreenMascot. След събитието партньорите оценяват участието, резултатите, обратната връзка и научените уроци. Опитът може да се използва при бъдещи спортни инициативи.

Този модел показва как всеки партньор допринася според своята роля и възможности.

1.4

Как да използвате наръчника

Наръчникът GreenMascot е гъвкав практически ресурс. Той може да се използва изцяло като процес за устойчивост или само в отделни части, когато община, спортна организация, училище или друг партньор има нужда от насоки за конкретна дейност.

Не е необходимо всички раздели и инструменти да се прилагат едновременно. Съдържанието следва да се адаптира към размера на организацията, вида спорт, наличните ресурси, местния екологичен контекст и предишния опит. Малък спортен клуб може да започне с кратък списък и една приоритетна мярка, докато община може да използва няколко раздела за по-широка програма с участието на различни звена, спортни организации и училища.

Наръчникът е структуриран в тематични раздели, които следват основните етапи на планиране и прилагане на устойчиви действия в спорта и чрез спорта:

1 **Раздел**

Представя целта, задачите, целевите групи и общото приложение на Наръчника.

2 **Раздел**

Обяснява устойчивостта в спорта и чрез спорта, включително екологичния му отпечатък и влиянието му върху осведомеността и поведението.

3 **Раздел**

Дава насоки за организиране на спортни събития с по-ниско въздействие върху околната среда.

4 **Раздел**

Дава насоки за организиране на спортни събития с по-ниско въздействие върху околната среда.

5 **Раздел**

Дава насоки за по-екологично организиране на спортни събития.

6 **Раздел**

Обхваща обучения, семинари и изграждане на капацитет.

7 **Раздел**

Обяснява как сертификатът GreenMascot може да насърчава и отличава екологичните действия на спортните организации.

8 **Раздел**

Дава насоки за мониторинг, оценка, дългосрочно прилагане и споделяне с други общини и организации.

Определете целта

Определете дали Наръчникът ще се използва за спортно събитие, информационна кампания, училищна дейност, обучение, сертифициране или дългосрочна общинска инициатива.

Прегледайте местната ситуация

Оценете текущите практики, основните екологични въздействия, партньорствата, наличните ресурси и нуждите от капацитет.

Изберете подходящите раздели и приложения

Използвайте само необходимите материали. Например организатор на събитие може да използва раздели 3 и 8 и приложения A1–A3.

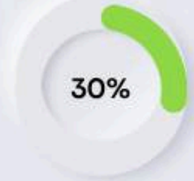

Адаптирайте инструментите

Съобразете контролните списъци, отговорностите, показателите и сроковете с местните условия, капацитета и спецификата на спорта или обекта.

Разпределете отговорностите

Определете водеща организация или координатор и ролите на общината, спортните клубове, училищата, доставчиците, доброволците и партньорите.

Изпълнете планираните дейности

Използвайте подходящите списъци и шаблони и документирайте решенията, участието и изпълнението.

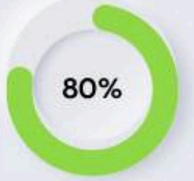

Наблюдавайте и оценявайте

Изберете няколко реалистични показателя, оценете резултатите и определете възможности за подобрение.

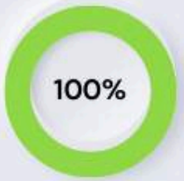

Комуникирайте и продължете

Споделете резултатите и включете успешните практики в бъдещи събития, спортни календари и организационни процедури.

Практически препоръки

1

Определете конкретната дейност или проблем, за които ще използвате Наръчника.

- Изберете само подходящите раздели, контролни списъци и шаблони.

2

Адаптирайте инструментите към местните условия, вместо да ги прилагате механично.

- Определете координатор, който да управлява използването на Наръчника и документацията.

3

Използвайте малък брой измерими показатели, които могат реално да се проследяват.

- Съхранявайте доказателства - попълнени списъци, снимки, списъци на участници, обратна връзка и данни от мониторинга.

4

Преглеждайте Наръчника след всяка дейност и отбелязвайте необходимите промени за бъдещо използване.

Изберете само разделите, контролните списъци и шаблоните, подходящи за местната инициатива.

2.Устойчивост в спорта и чрез спорта

2.1
Екологичен отпечатък на спорта

2.2
Спортът като инструмент за осведоменост и промяна на поведението

2.3
Роля на местните власти, спортните организации, училищата и гражданите

2.4
Предизвикателства и възможности за устойчивост в Черноморския басейн

2.1 Екологичен отпечатък на спорта

Спортът може да оказва въздействие върху околната среда чрез спортните съоръжения, тренировките, състезанията, обществените дейности, придвижването и потреблението на участници и публика. Мащабът на това въздействие зависи от вида дейност, мястото, инфраструктурата, броя участници и местните условия.
За местните власти, спортните организации и училищата не е необходимо да се измерва всяко възможно въздействие. По-важно е да се определят най-съществените екологични аспекти и ресурсите да се насочат към реалистични подобрения.

Основни области:

- **Енергия и емисии - осветление, отопление, охлаждане, вентилация, топла вода и спортно оборудване**
- **Транспорт и мобилност – придвижване на спортисти, персонал, публика, доброволци и доставчици**
- **Вода - душове, санитарни помещения, почистване, напояване и питейна вода**
- **Отпадъци и материали - продукти за еднократна употреба, опаковки, печатни материали, оборудване и разделно събиране**
- **Храни и напитки - опаковки, хранителни отпадъци, съдове за многократна употреба и възможности за презареждане**
- **Природни територии и биоразнообразие - въздействие върху паркове, гори, реки, крайбрежни зони, почви, растителност и диви животни**
- **Шум и осветление - възможно неблагоприятно въздействие върху местните общности и чувствителните природни зони**

Практически препоръки

1

Фокусирайте се върху най-значимите екологични въздействия.

Вземете предвид вида спорт, мястото, броя участници, инфраструктурата и околната среда. Не всеки екологичен проблем е еднакво важен за всяка дейност.

2

Започнете с областите, върху които можете пряко да въздействате.

Дайте приоритет на практични мерки като намаляване на излишното потребление на енергия, течовете на вода, продуктите за еднократна употреба, правилното разполагане на кошове и информирането на участниците.

3

Намалете ненужното потребление преди големи инвестиции.

Изключването на ненужно осветление и оборудване, по-малкото печатане, предотвратяването на загуби на вода и използването на продукти за многократна употреба могат да дадат бърз резултат с малко разходи.

4

Отчитайте екологичните характеристики при покупки.

Когато е възможно, избирайте трайни, многократни, ремонтируеми или рециклируеми продукти и намалявайте излишните опаковки и краткотрайните рекламни материали.

Практически препоръки

5

Обърнете специално внимание на откритите и екологично чувствителните зони.

Използвайте съществуващи маршрути и съоръжения, когато е възможно, ограничете въздействието върху растителността, почвата и дивата природа и се консултирайте с местните или екологичните органи при дейности в защитени или чувствителни зони.

6

Използвайте прости и реалистични показатели за проследяване на напредъка.

Данни за потреблението на ресурси, пътуванията на участниците, отпадъците, избегнатите изделия за еднократна употреба и регистрираните екологични инциденти могат да дадат полезна информация без излишна административна тежест.

2.2

Спортът като инструмент за осведоменост и промяна на поведениет

Спортът е силен инструмент за екологична информираност и промяна на поведението, защото съчетава активно участие, общност, работа в екип и добри примери. Това дава възможност на местните власти, спортните организации и училищата не само да информират, а и да насърчават по-устойчиви навици в ежедневната спортна среда.

Информираността помага на хората да разпознаят екологичния проблем, а промяната на поведението ги насърчава към конкретни действия - например използване на бутилка за многократна употреба, разделно събиране, ходене пеша, колоездене, обществен транспорт и опазване на природните зони.

Самата информация рядко е достатъчна. Посланията са по-ефективни, когато желаното действие е ясно, лесно и подкрепено от подходяща среда. Например разделното събиране работи по-добре, когато контейнерите са добре обозначени, достъпни и използването им се насърчава от персонал, доброволци или спортисти.

Четири принципа са особено полезни при използването на спорта за насърчаване на екологично поведение:

Направете действието социално.

Използвайте спортисти, треньори, учители, доброволци и участници като пример и подкрепа за желаното поведение.

Повтаряйте и затвърждавайте действието.

Включвайте екологичните навици в редовни тренировки, училищни дейности, състезания и обществени събития.

Улеснете действието.

Осигурете необходимите условия, информация и възможности за прилагане на препоръчаното поведение.

Направете посланието ясно.

Фокусирайте се върху един екологичен проблем и едно конкретно действие.

Практически препоръки

1

Фокусирайте се върху едно ясно екологично поведение.

Определете конкретно действие - например бутилка за многократна употреба, правилно разделяне на отпадъците или по-устойчив транспорт.

2

Направете устойчивия избор лесен и достъпен.

Осигурете подходящи условия - ясно обозначени контейнери, места за презареждане с вода, велопаркинги, информация за обществен транспорт или насоки за дейности сред природата.

3

Използвайте разпознаваеми хора като пример.

Спортисти, треньори, учители, капитани и доброволци могат да засилят посланието, като сами показват желаното поведение.

4

Свържете комуникацията с активно участие.

Използвайте спортни предизвикателства, дейности на открито, игри и практически екологични инициативи, а не само плакати, презентации и социални мрежи.

Практически препоръки

5

Адаптирайте комуникацията към целевата група и местния контекст.

Използвайте ясен и приобщаващ език, подходящи за възрастта дейности и примери, съобразени с местните екологични и спортни условия.

6

Затвърждавайте успешното поведение във времето.

Повтаряйте ключовите действия при редовни спортни дейности и информирайте участниците какъв резултат е постигнал техният принос.

Дейностите за повишаване на осведомеността и промяна на поведението следва да се проследяват чрез малък брой показатели, които показват дали участниците са достигнати, активно ангажирани и насърчени към конкретно действие.

Основни показатели могат да бъдат:

- **Брой участници, изпълнили екологичната дейност;**
- **Дял на участниците, предприели желаното екологично действие;**
- **Брой поети екологични ангажименти;**
- **Промяна в отговорите на кратък въпрос преди и след дейността;**
- **Брой последващи или повторни дейности.**

2.3

Роля на местните власти, спортните организации, училищата и гражданите

Устойчивият спорт изисква сътрудничество между местните власти, спортните организации, училищата, екологичните организации, бизнеса и гражданите.

Местните власти създават условия за действие, а спортните организации, училищата и местните общности прилагат устойчивите практики в ежедневието. Други заинтересовани страни могат да осигурят експертиза, услуги и практическа подкрепа.

Отговорностите следва да бъдат съобразени с ролята и капацитета на всяка заинтересована страна.

Заинтересована страна / Основен принос

Когато е възможно, следва да се използват съществуващите местни структури. Общинските звена, училищата, спортните клубове, младежките и обществените организации често вече осигуряват подходящи канали за координация, без да се създават допълнителни административни структури.

Местни власти	Координация, подкрепа на политики, съоръжения, разрешителни и местни партньорства
Спортни организации / клубове	Практическо прилагане по време на тренировки, събития и клубни дейности
Граждани и привърженици	Участие, обратна връзка и прилагане на устойчиво поведение
Екологични организации / бизнес	Експертиза, услуги, ресурси и специализирана подкрепа
Училища / учители по физическо възпитание	Екологично образование, участие на младите хора и практическо прилагане
Спортисти, треньори и доброволци	Личен пример, комуникация и ангажиране на участниците

Практически препоръки

1

Уточнете реалния принос на всяка страна.

Разпределете отговорностите според правомощията, наличните ресурси и капацитета.

2

Използвайте съществуващите местни структури за сътрудничество.

Работете чрез общински звена, спортни клубове, училища, младежки организации и местни мрежи, без да създавате излишни нови структури.

3

Определете ясен контакт за координация.

Всички участващи организации трябва да знаят към кого да се обръщат за изпълнение, информация и последващи действия.

4

Включете хората, които ще бъдат засегнати.

Спортисти, ученици, доброволци, привърженици и семейства трябва да могат да споделят идеи и практическа обратна връзка.

Практически препоръки

5

Съчетайте екологичните послания с практическа подкрепа.

Например посланията за разделно събиране трябва да бъдат подкрепени с подходящи контейнери, а тези за устойчива мобилност – с реалистична информация и възможности за придвижване.

6

Включвайте външни партньори при нужда от специализирана подкрепа.

Екологични организации, оператори на обекти, транспортни компании, доставчици и местен бизнес могат да предоставят знания и услуги, с които общините и спортните организации не разполагат.

Местните власти и партньорските организации следва да използват малък брой показатели, за да оценят дали сътрудничеството е активно и отговорностите се изпълняват.

Основни показатели могат да бъдат:

2.4

Предизвикателства и възможности за устойчивост в региона на Черноморския басейн

Черноморският басейн обхваща територии с различни екологични условия, инфраструктура и ресурси, но много от тях са изправени пред сходни предизвикателства, като климатични рискове, замърсяване, натиск върху природните територии и ограничен капацитет за действия в областта на околната среда.

Тези предизвикателства засягат и спорта чрез екстремни метеорологични условия, генериране на отпадъци, високо потребление на енергия и вода, както и натиск върху обществените и природните пространства.

В същото време спортът предоставя практически възможности за действия на местно ниво чрез спортни съоръжения, събития, училища, клубове и активна мобилност, като ходене пеша и колоездене.

Споделено предизвикателство / Възможност чрез спорта

Различни нива на обществена осведоменост

Използване на спорта, училищата и участието на местните общности, за да се направят действията за опазване на околната среда по-видими.

Неравномерен местен капацитет

Прилагане на мащабируеми действия, които могат да бъдат адаптирани към наличния персонал и ресурси.

Натиск върху биоразнообразието и природните територии

Насърчаване на отговорното практикуване на спорт на открито и опазването на чувствителни природни зони.

Изменение на климата и екстремни метеорологични явления

Адаптиране на дати, маршрути и съоръжения и повишаване на устойчивостта на дейностите на открито.

Ресурсоемка инфраструктура

Въвеждане на практически мерки за по-ефективно използване на енергия, вода и материали.

Замърсяване и отпадъци

Съчетаване на участието в спортни дейности с предотвратяване на отпадъците и повишаване на екологичната осведоменост.

Практически препоръки

1

Фокус върху регионалните предизвикателства, които са значими на местно ниво

Замърсяването на крайбрежието може да бъде приоритет за една община, докато на друго място по-важни могат да бъдат горещините, потреблението на вода, остарялата инфраструктура или ограничените възможности за мобилност.

2

Адаптиране на действията към наличния капацитет

Малките общини, училищата и местните спортни клубове трябва да могат да започнат с достъпни и лесно приложими мерки, вместо със сложни системи за управление на околната среда.

3

Отчитане на климатичните и екологичните рискове при спортните дейности

При използването на открити спортни обекти, маршрути и обществени пространства трябва да се вземат предвид екстремни горещини, наводнения, бури, ерозия и други местни рискове.

4

Опазване на чувствителните природни територии

Където е възможно, използвайте съществуващите пътеки и съоръжения, свеждайте до минимум въздействието върху природата и при необходимост се консултирайте със съответните органи по околна среда или управлението на защитени територии.

Практически препоръки

5

Използвайте съществуващите спортни и обществени структури

Интегрирайте екологичните действия в редовните събития, тренировките, училищните дейности и местните спортни програми, вместо да създавате отделни инициативи, когато това е възможно.

6

Адаптирайте приложимите практики, вместо да ги копирате директно

Запазете основната екологична цел, но адаптирайте мащаба, целевата група, комуникацията, отговорностите и инфраструктурата към местните условия.

Възможни основни индикатори:

1. Брой спортни дейности, адаптирани в отговор на климатични или екологични рискове.

2. Брой въведени мерки за предотвратяване на замърсяването или за опазване на природата.

3. Процент на участниците, използващи ходене пеша, колоездене, обществен или споделен транспорт.

4. Брой организации, участващи в екологични дейности, адаптирани към местните условия.

5. Брой добри практики, адаптирани към местните условия.

3.Организиране на устойчиви спортни събития с ниско въздействие върху околната среда

3.1 Планиране на спортни събития с нисък екологичен отпечатък

3.2 Транспорт, храни и напитки, отпадъци, инфраструктура и доставчици

3.3 Опазване на биоразнообразието и отговорно използване на ресурсите

3.4 Ангажиране на зрителите и насърчаване на екологосъобразно поведение

3.5 Измерване на въздействието на спортните събития върху околната среда

3.1 Екологичен отпечатък на спорта

Планирането е ключовият момент за ограничаване на въздействието върху околната среда. Организаторите трябва отрано да определят основните екологични рискове и да включат практични мерки в плана на събитието.

Практически стъпки:

1. Определете основните екологични въздействия

Оценете транспорта, енергията, водата, отпадъците, материалите и възможното въздействие върху природните зони.

2. Задайте ясни екологични цели

Изберете няколко реалистични и, когато е възможно, измерими цели според спецификата на събитието.

3. Изберете и оценете мястото

Предпочитайте съществуващи съоръжения с добра достъпност и минимален риск за чувствителни природни територии.

4. Планирайте транспорта предварително

Насърчавайте обществен транспорт, ходене пеша, колоездене и споделено пътуване.

5. Включете екологични изисквания към доставчиците

Насърчавайте по-малко опаковки, многократна употреба, местни продукти и енергийно ефективни решения.

6. Намалете използването на ресурси и отпадъците

Избягвайте ненужни покупки и приоритизирайте повторната употреба, ремонта, наемането и рециклирането.

7. Определете рисковете и отговорностите

Оценете рисковете за природата и обществените пространства и ясно определете кой, какво и кога трябва да изпълни.

Процес на планиране

Всяко спортно събитие е различно, но структуриран процес на планиране помага екологичните аспекти да бъдат последователно интегрирани. Организаторите следва да преминат през логична последователност от стъпки - от определяне на целите за устойчивост до мониторинг и оценка.

Основни стъпки в процеса:

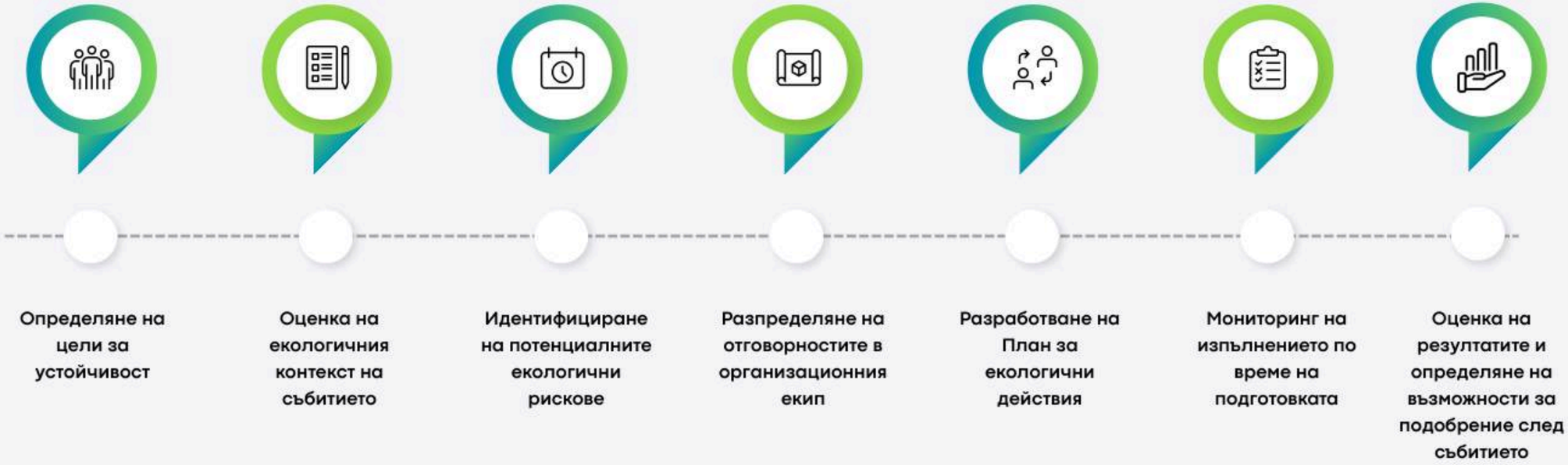

Следването на тези стъпки помага устойчивите цели да се превърнат в конкретни действия и гарантира, че екологичните аспекти са част от целия процес на планиране.

3.2

Транспорт, храни и напитки, отпадъци, инфраструктура и доставчици

Транспортът, кетърингът, отпадъците, инфраструктурата и снабдяването са ключови области, в които организаторите могат да намалят въздействието върху околната среда. Подходящите мерки зависят от мащаба, мястото и вида на събитието, както и от наличната инфраструктура и услуги.

Целта е решенията с по-ниско екологично въздействие да бъдат лесен и удобен избор за участници, зрители, персонал и доставчици. Фокусът трябва да бъде върху ограничаване на ненужното потребление на ресурси, отпадъците и емисиите и върху използване на съществуващата инфраструктура.

Практически стъпки:

1.

Направете устойчивия транспорт лесно достъпен

Предоставяйте ясна информация за обществен транспорт, ходене пеша, колоездене и споделено пътуване. Ограничете ненужната нужда от паркиране и осигурете достъпност.

2.

Планирайте храните и напитките с по-ниско въздействие

Предлагайте сезонни, местни и растителни продукти, избягвайте излишните количества и намалявайте хранителните отпадъци. Използвайте съдове за многократна употреба и места за пълнене на вода.

3.

Предотвратявайте отпадъците още преди събитието

Ограничете ненужните материали, опаковки и изделия за еднократна употреба. Използвайте многократни или дигитални информационни материали.

4.

Улеснете разделното събиране на отпадъци

Осигурете ясно обозначени места за събиране и използвайте категориите отпадъци, поддържани от местната система. Информирайте персонала, доброволците и доставчиците.

5.

Използвайте съществуваща и многократна инфраструктура

Предпочитайте налични съоръжения и наето или многократно използваемо оборудване. Намалявайте потреблението на енергия и въздействието върху почви, растителност и чувствителни природни зони.

6.

Намалете потреблението на енергия и вода

Използвайте енергийно ефективно оборудване, изключвайте ненужното осветление и техника и прилагайте водоспестяващи решения в координация с управителите на обекта.

7.

Прилагайте екологични критерии при избора на доставчици

Включете изисквания за по-малко опаковки, материали за многократна употреба, ресурсна ефективност, управление на отпадъците и отговорни доставки. Уточнете тези изисквания предварително.

3.3 Опазване на биоразнообразието и отговорно използване на ресурсите

Спортните събития в паркове, гори, планини, край реки и в крайбрежни зони могат да окажат натиск върху природните местообитания и ресурси. Маршрутите, временната инфраструктура, отпадъците, шумът, осветлението и поведението на участниците могат да повлияят върху растителността, дивата природа, почвите и водите.
Затова организаторите трябва предварително да идентифицират чувствителните природни зони и да предприемат подходящи мерки за ограничаване на въздействието, особено в защитени територии и периоди, когато дивата природа е по-уязвима.

Практически стъпки:

1. Оценете екологичната чувствителност на мястото

Проверете за защитени или чувствителни природни зони и при необходимост се консултирайте с местните власти или отговорните институции.

2. Използвайте съществуващи съоръжения и обозначени маршрути

Предпочитайте налични спортни обекти, пътеки и зони за отдих. Избягвайте създаването на нови маршрути през чувствителни местообитания.

3. Отчитайте сезонните и метеорологичните рискове

Преценете дали периодът на провеждане може да засегне дивата природа или да увеличи риска от ерозия и замърсяване. При необходимост променете датата, маршрута или мястото.

4. Ограничете безпокойството по време на събитието

Контролирайте достъпа до чувствителни зони и разполагайте временна инфраструктура, осветление, озвучаване и превозни средства така, че въздействието да бъде минимално.

5. Използвайте водата и енергията отговорно

Планирайте необходимото количество вода, използвайте съществуваща и ефективна инфраструктура и изключвайте оборудването, когато не е необходимо.

6. Намалете използването на материали и предотвратявайте замърсяването

Използвайте многократни или рециклируеми материали, ограничете изделията за еднократна употреба и предотвратявайте замърсяването на почвите и водите.

7. Възстановете и проверете мястото след събитието

Премахнете временните материали и отпадъците, проверете за нанесени щети и отстранете последствията. Използвайте наученото за подобряване на бъдещи събития.

Рамка за добри практики

При организиране на спортни събития в природна среда организаторите следва да прилагат следните принципи:

01

Избягвайте

Въздействието върху чувствителни местообитания, когато това е възможно.

02

Намалявайте

Потреблението на вода, енергия и суровини.

03

Използвайте повторно

Съществуващата инфраструктура и оборудване.

04

Възстановявайте

Мястото на събитието след неговото приключване.

05

Информирайте и обучавайте

Участниците относно опазването на биоразнообразието и отговорното поведение сред природата.

Препоръките се основават на европейски инициативи за устойчив спорт и примери от Румъния, България, Гърция и Турция. Те показват как опазването на биоразнообразието и местообитанията и отговорното използване на ресурсите могат да бъдат интегрирани в спортни събития както в градска, така и в природна среда.

3.4 Ангажиране на зрителите и насърчаване на екологосъобразно поведение

Участниците и зрителите могат значително да повлияят върху екологичния отпечатък на спортното събитие чрез своите избори и поведение. Ясната информация и практичните насоки могат да ги насърчат да използват устойчив транспорт, да намаляват отпадъците, да използват станции за пълнене на вода и да спазват определените маршрути и екологични правила.

Комуникацията трябва да се фокусира върху малък брой ясни и лесно приложими действия – преди, по време и при необходимост след събитието.

Практически стъпки:

1. Комуникирайте основните екологични действия предварително

Включете информация за транспорт, станции за вода, разделно събиране на отпадъци и специални екологични изисквания в сайта, регистрацията и социалните мрежи.

2. Направете устойчивия избор видим и удобен

Използвайте ясни обозначения при транспортните точки, контейнерите за отпадъци, станциите за вода и други ключови места.

3. Използвайте позитивни и насочени към действие послания

Насърчавайте конкретни действия – обществен транспорт, бутилки за многократна употреба и правилно разделяне на отпадъците.

4. Подгответе доброволците да насърчават устойчиво поведение

Информирайте екипа за екологичните мерки. При възможност използвайте „зелени посланици“, които да насочват и подпомагат участниците.

5. Предлагайте лесни възможности за активно участие

Включете еко-предизвикателства, информация за биоразнообразието или инициативи за почистване, свързани с целите на събитието.

6. Използвайте дигитална комуникация, когато е подходящо

QR кодове, дигитални карти, приложения и електронни екрани могат да намалят печатните материали и да улеснят достъпа до информация.

7. Споделяйте резултатите и насърчавайте участието

След събитието представете основните екологични резултати и добрите практики и при възможност отбележете приноса на участниците.

Организаторите се насърчават да използват дигитални решения за по-активно участие и намаляване на потреблението на хартия, като например:

01 Мобилни приложения за събитието

02 Дигитални карти и програми

03 Онлайн анкети за обратна връзка

04 QR кодове с достъп до информация за устойчивост

05 Кампании в социалните мрежи, насърчаващи устойчиви действия преди и след събитието

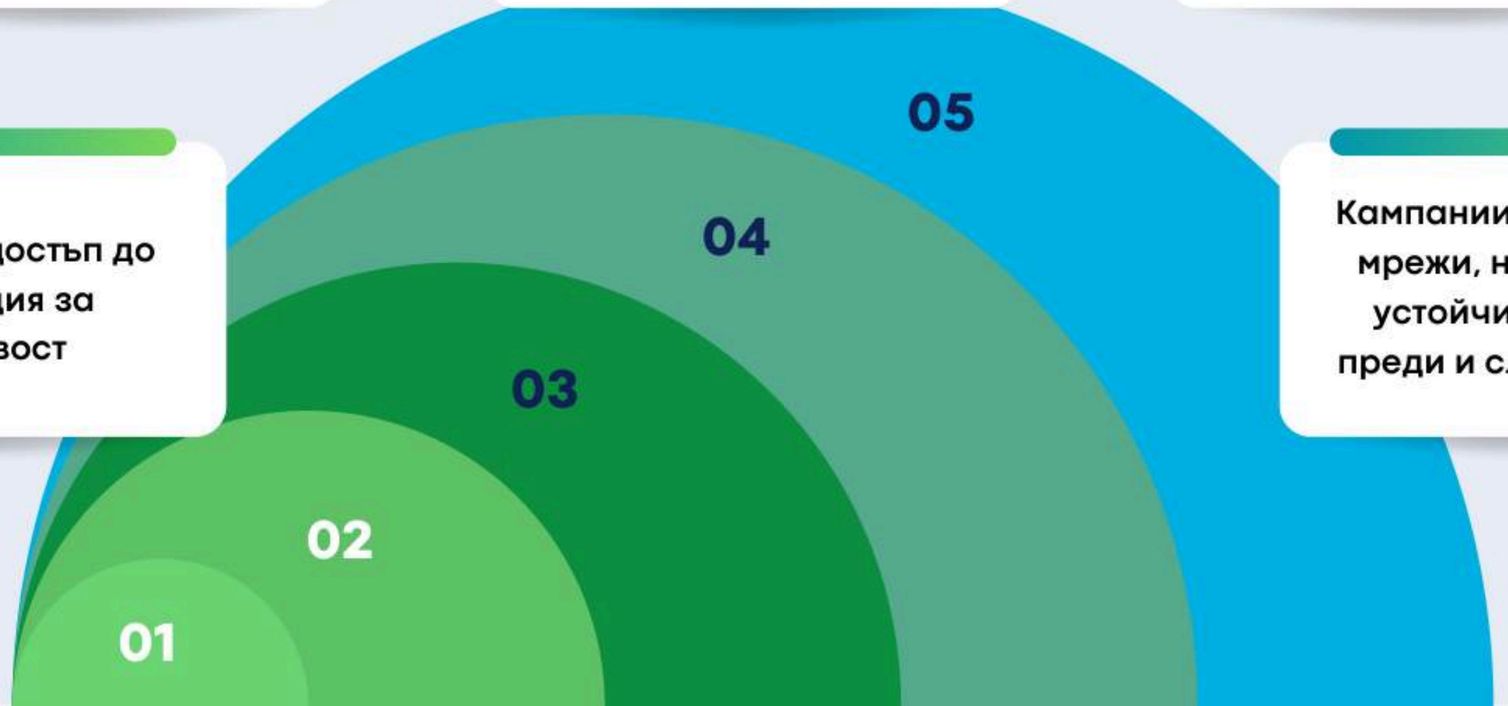

3.5 Измерване на екологичното въздействие на спортните събития

Измерването на подбрани екологични показатели помага на организаторите да оценят дали предприетите мерки са постигнали очакваните резултати и къде са необходими допълнителни действия. Показателите трябва да бъдат съобразени с мащаба и вида на събитието и да са пряко свързани с определените екологични приоритети.
Не е необходимо да се събират големи количества данни – малък брой надеждни и лесно измерими показатели обикновено е по-полезен.

Практически стъпки:

1.
Изберете показатели, свързани с приоритетите на събитието

Фокусирайте се върху основните въздействия - транспорт, отпадъци, енергия, вода, храни и биоразнообразие.

2.
Определете кои данни могат реалистично да бъдат събрани

Използвайте анкети, данни от регистрация, информация от обекта и доставчиците. Избягвайте показатели, които не могат да бъдат надеждно измерени.

3.
Определете отговорниците за събирането на данни

Уточнете предварително кой, какви данни и кога ще събира.

4.
Отчитайте резултатите по последователен начин

Използвайте еднакви мерни единици и методи, а когато е възможно - съпоставяйте данните с броя на участниците.

5.
Комбинирайте измерванията с практическа обратна връзка

Допълнете количествените данни с кратки мнения от участници, доброволци, доставчици и управители на обекта.

6.
Обобщете резултатите след събитието

Изгответе кратък отчет за показателите, предприетите действия, резултатите и основните предизвикателства, който да подпомогне подобряването на бъдещи събития.

4.Организиране на кампании за обществена осведоменост чрез спорта

4.1

Планиране на информационни кампании от общините

4.2

Ангажиране на спортни клубове, спортисти, привърженици и местни общности

4.3

Комуникационн и инструменти за местни и транснационал ни кампании

4.4

Използване на дигитални и интерактивни инструменти, включително AR изживяване

4.5

Последващи действия и поддържане на обществената ангажираност

Спортът е мощен инструмент за обединяване на хората и насърчаване на социалната промяна. Чрез активно участие, работа в екип и учене чрез преживяване спортните инициативи могат да ангажират общностите пряко с екологичните проблеми. Общини, спортни организации, училища и местни групи могат да използват спорта, за да популяризират устойчивостта, да насърчават отговорното поведение и да изграждат местна ангажираност.

Тези кампании могат да достигнат до различни групи - младежи, семейства, спортисти и местни общности - като съчетават информираност с практически действия за решаване на местни екологични проблеми.

В рамките на проекта GreenMascot в Черноморския басейн този раздел предлага практически насоки, инструменти и примери за планиране, провеждане и оценка на ефективни кампании за устойчивост.

4.1

Планиране на информационни кампании от общините

Общините имат ключова роля в местните инициативи за устойчивост. Използването на спорта като ангажираща платформа позволява да се премине от обикновено информиране към активно участие и учене чрез практика, които могат да доведат до трайна промяна в поведението.

Сътрудничеството с училища, спортни клубове, НПО, младежки организации и местен бизнес разширява обхвата на кампаниите, обединява ресурси и засилва ангажираността на общността.

Основни стъпки за планиране и изпълнение

Стъпка 1. Определете целта

Изберете ясен местен екологичен приоритет.

Стъпка 2. Определете целевата аудитория

Адаптирайте дейностите към деца, младежи, възрастни или училищни групи.

Стъпка 3. Изградете местни партньорства

Включете спортни клубове, НПО, бизнес и местни медии.

Стъпка 4. Изберете комуникационни инструменти

Използвайте социални мрежи, QR кодове, AR, плакати и други подходящи канали.

Стъпка 5. Организирайте спортни събития, насочени към действие

Например зелени разходки, плогинг, колоездене или почистване.

Стъпка 6. Давайте личен пример

Ограничете пластмасата, отпадъците и насърчавайте устойчив транспорт.

Стъпка 7. Оценете и измерете въздействието

Проследявайте участници, доброволци, събрани отпадъци и обществен отзвук.

Практически препоръки

1

Съчетавайте екологичното образование с практически дейности, като почистване, бягания или инициативи за биоразнообразие.

2

Ангажирайте местни спортисти, инфлуенсъри и обществени лидери като посланици на кампанията за по-голямо участие и доверие.

3

Всяка информационна кампания трябва да включва както образователен елемент, така и измеримо екологично действие.

4.2

Ангажиране на спортни клубове, спортисти, привърженици и местни общности

Екологичните кампании чрез спорта са най-ефективни, когато спортни клубове, спортисти, училища, привърженици и местни общности работят заедно.

Спортните клубове могат да осигурят бази, доброволци и практическа подкрепа. Спортистите и треньорите могат да бъдат посланици на устойчивостта, а училищата и младежките групи - да свързват спорта с екологичното образование.

Привържениците могат да участват в почиствания, еко-предизвикателства и информационни инициативи, а местните общности и бизнесът - да подпомагат дейностите и да насърчават дългосрочната местна ангажираност.

Практически препоръки

1

Включвайте спортни клубове и спортисти още на етапа на планиране, за да повишите ангажираността и участието.

2

Признавайте и популяризирайте приноса на доброволци, участници и организации, които подкрепят инициативите за устойчивост.

Контролен списък за ангажиране на заинтересова-ните страни

01. Определете ключовите групи заинтересовани страни

02. Разработете партньорски споразумения

03. Разпределете отговорностите между заинтересованите страни

04. Подгответе комуникационни материали

05. Съберете обратна връзка от участниците

06. Оценете резултатите от ангажираността

4.3

Комуникационни инструменти за местни и транснационални кампании

Комуникацията е ключова част от планирането, изпълнението и последващите действия на всяка кампания. Без ясни послания дори добре организираните инициативи могат да останат с ниско участие.

Основни комуникационни стратегии

1.

Адаптирайте каналите към аудиторията

Използвайте социални мрежи и кратки видеа за младите хора, а за семейства и местни общности - общински сайтове, местни медии, обществени центрове и плакати.

2.

Използвайте ясни и насочени към действие послания

Фокусирайте се върху практични решения - бутилки за многократна употреба, колоездене, разделно събиране на отпадъци и други лесни действия.

3.

Адаптирайте посланията към местния контекст

Например морски отпадъци в крайбрежни райони или зелени пространства и устойчива мобилност в градските общности.

4.

Използвайте интерактивни и дигитални инструменти

QR кодове, онлайн викторини, предизвикателства в социалните мрежи и съдържание, създадено от участниците.

5.

Комуникирайте през целия жизнен цикъл на кампанията

Преди - информирайте за целите и участието; по време - споделяйте актуализации и истории; след това - представете резултатите и насърчете бъдещи инициативи.

Управление на транснационални кампании

При инициативи в няколко държави, като GreenMascot, е важно да се съчетаят общата идентичност на кампанията и гъвкавостта спрямо местния контекст.

01

Уеднаквете основните елементи

Съгласувайте ключовите послания, терминологията, визуалната идентичност и общ календар за съдържанието.

02

Адаптирайте към местния контекст

Превеждайте материалите на местните езици и адаптирайте тона към културните особености на региона.

03

Улеснете сътрудничеството

Използвайте споделени папки, общи шаблони и редовна координация между партньорите, за да избегнете разминавания в посланията и дублиране на дейности.

Практически препоръки

1

Комбинирайте различни комуникационни канали

Съчетавайте онлайн платформи (социални мрежи, уебсайтове) с офлайн канали (плакати, обществени табла, местни медии), за да достигнете ефективно до различни целеви групи.

2

Поддържайте последователна идентичност

Уеднаквете визуалната идентичност и посланията на всички партньори, за да изградите разпознаваемост както на местно, така и на транснационално ниво.

3

Фокусирайте посланията върху действия

Насърчавайте позитивни и практични навици, които свързват грижата за околната среда с ежедневието и спорта.

Контролен списък за комуникация на кампанията

1. Определете целевите аудитории
2. Подгответе ключовите послания на кампанията
3. Изберете комуникационните канали
4. Създайте визуални и рекламни материали
5. Координирайте комуникацията между партньорите
6. Използвайте QR кодове и дигитални образователни ресурси
7. Следете обхвата и ангажираността в социалните мрежи
8. Събирайте обратна връзка от участниците
9. Споделяйте резултатите и успешните примери от кампанията

4.4

Използване на дигитални и интерактивни инструменти, включително AR изживяване

Дигиталните технологии правят екологичното образование по-достъпно, ангажиращо и запомнящо се. Съчетаването на интерактивни дигитални формати със спортни дейности превръща участниците от пасивни наблюдатели в активни участници, като свързва знанията с практически преживявания и работа в екип.

Основни комуникационни стратегии

1. Игрово и интерактивно обучение

Използвайте мобилни приложения, онлайн викторини, дигитални истории, виртуални симулации и QR точки по спортни маршрути.

2. GreenMascot AR изживяване

Използва добавена реалност за визуализиране на екологични проблеми като пластмасово замърсяване, загуба на биоразнообразие и климатични въздействия.

3. Транснационално сътрудничество

Дигиталните платформи улесняват споделянето на материали, превода и адаптирането на съдържание и координацията между партньорите.

4. Събиране на данни и оценка

Дигиталните инструменти улесняват проследяването на участието, активността в социалните мрежи, обратната връзка и цялостното въздействие на кампанията.

Практически препоръки

1

Използвайте интерактивни формати

Използвайте QR кодове, викторини, игрови елементи и добавена реалност (AR), за да превърнете екологичното образование в активно и ангажиращо преживяване.

2

Поддържайте ангажираността през целия жизнен цикъл на събитието

Интегрирайте дигитални инструменти преди, по време и след спортните събития, за да поддържате интереса на участниците и да насърчавате устойчиви навици в дългосрочен план.

Контролен списък за дигитална ангажираност

1. Изберете дигитални инструменти, подходящи за целевата аудитория.
2. Интегрирайте AR изживяването в събития и образователни дейности.
3. Разработете образователно съдържание чрез QR кодове.
4. Създайте онлайн викторини и предизвикателства за устойчивост.
5. Използвайте социалните мрежи за насърчаване на дигиталното участие.
6. Събирайте обратна връзка от участниците.
7. Споделяйте дигитални образователни ресурси след събитията.

Практически препоръки

1

Споделяйте резултатите от кампанията
Информирайте участниците за постигнатите екологични резултати, за да покажете значението на техния принос.

2

Създавайте възможности за продължаващо участие
Организирайте редовни спортни и екологични дейности през цялата година.

3

Признавайте и отличавайте приноса
Насърчавайте доброволци, училища, спортни клубове и местни организации чрез сертификати, награди или публично признание.

5.Разработване на образователни и информационни материали

5.1

Съвместно разработване на материали от партньорите по проекта

5.2

Материали за спортни организации и спортни клубове

5.3

Материали за училища, учители по физическо възпитание и ученици

5.4

Дигитално, интерактивно и лесно за използване образователно съдържание

5

Разработване на образователни и информационни материали

Образователните и информационните материали помагат екологичната осведоменост да се превърне в практически действия чрез спорта. Те трябва да предоставят на общини, спортни организации, училища и местни общности ясни, ангажиращи и лесни за използване насоки.

Инструментариумът GreenMascot насърчава използването на материали, които подпомагат по-екологични събития, информационни кампании, образователни дейности и инициативи на местните общности. Тези ресурси трябва да бъдат практични, адаптивни към различни местни условия и подходящи за дигитално и интерактивно използване.

Целта е екологичната информация да бъде по-лесна за разбиране и прилагане, като същевременно се насърчават отговорното поведение и по-активното участие.

5.1

Съвместно разработване на материали от партньорите по проекта

Съвместно разработване

Съвместното създаване на образователни и информационни материали позволява на партньорите да обединят експертиза, да споделят отговорности и да разработят практически ресурси, приложими в различни местни условия. Това подпомага и последователността на посланията за устойчивост и общия стандарт за качество.

Преди разработването

Партньорите трябва да се договорят за целта, целевата аудитория и очакваните резултати от обучението, за да следват обща посока и цели.

Общ подход

Използвайте единен шаблон, терминология, визуална идентичност и ключови послания, за да осигурите последователност и лесна употреба.

При разработването

Партньорите следва да допринасят според своята експертиза чрез практически примери, местни казуси и образователни дейности. Различните гледни точки помагат материалите да бъдат полезни за общини, спортни организации и училища.

Образователни материали

Материалите трябва да бъдат практични и ориентирани към действие, с примери, контролни списъци, шаблони и ясни стъпки за прилагане на устойчиви практики.

Съвместен преглед

Преди публикуване проверете точността, яснотата и пригодността на материалите за целевата аудитория. Когато е възможно, тествайте ги с потребители и използвайте обратната им връзка за подобрение.

Практически препоръки

1

Създайте обща рамка за разработване на съдържанието преди започване на работата, включваща целева аудитория, учебни цели, ключови послания за устойчивост и визуална идентичност.

2

Тествайте образователните материали с представители на общини, спортни организации или училища преди окончателното им публикуване.

3

Включете практически инструменти като контролни списъци, шаблони, упражнения за самооценка и планове за действие, които подпомагат прилагането.

Разпределете отговорностите според експертизата, като осигурите участие на всички партньори в прегледа, валидирането и подобряването на съдържанието.

Използвайте примери от различни териториални контексти - градски, селски, крайбрежни, планински и островни райони - за по-широка приложимост на материалите.

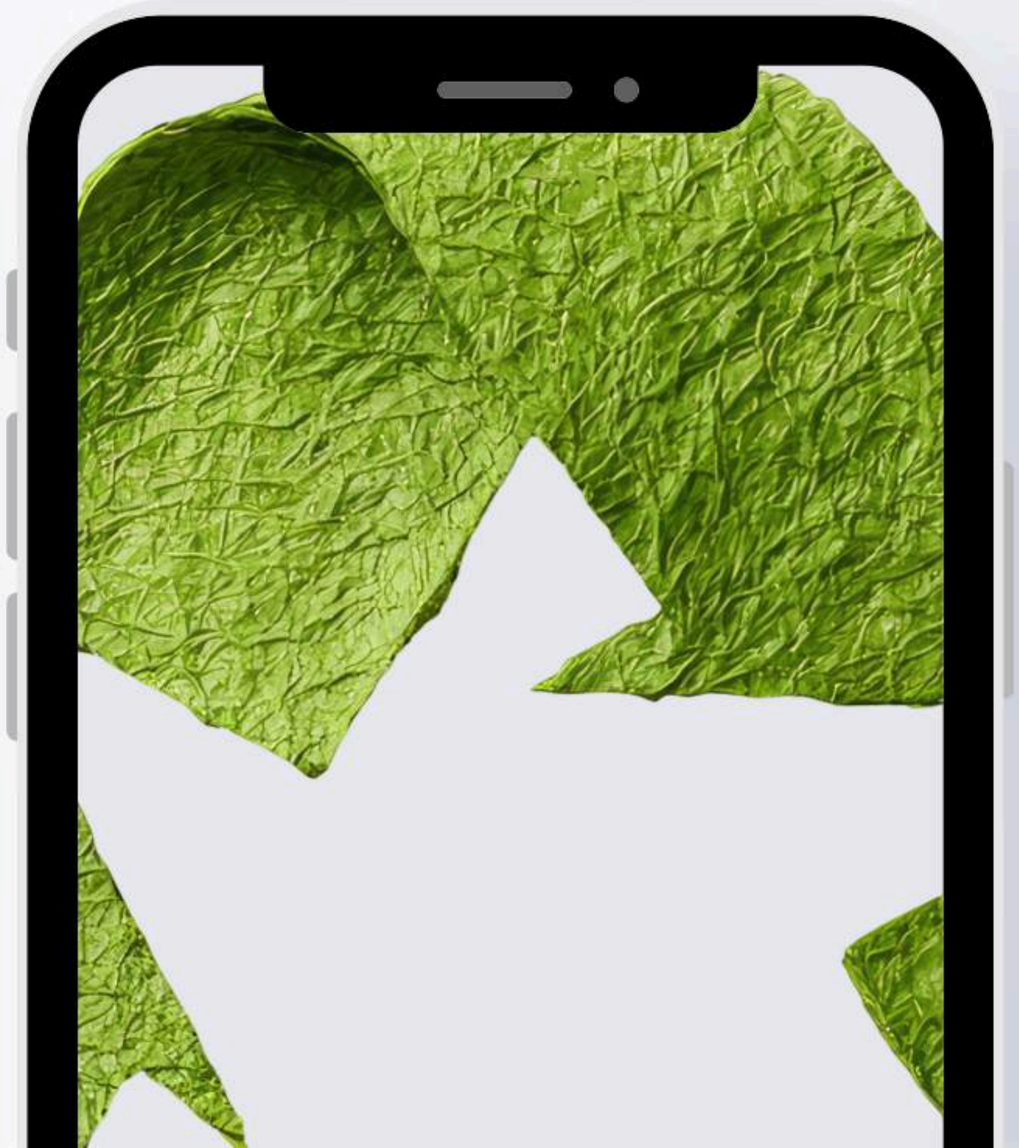

Пример / добра практика

АКонсорциум от четири организации разработва набор от образователни материали за устойчив спорт. Вместо да създават отделни ресурси независимо една от друга, партньорите се договарят за обща структура, учебни цели, ключови послания и визуална идентичност.

Един партньор разработва екологичното съдържание и техническите насоки, друг - образователни дейности и планове за уроци, трети – комуникационни материали и инструменти за повишаване на осведомеността, а четвърти предоставя практически примери и опит от местни спортни събития. След това материалите се преглеждат съвместно и се обединяват в единен инструментариум.

В резултат се създава цялостен и последователен ресурс, който обединява различна експертиза, избягва дублирането и може лесно да се адаптира от общини, училища и спортни организации.

Ключови фактори за успех

01

Общ шаблон и единна терминология

02

Ясно разпределение на отговорностите

03

Редовни срещи за преглед и координация

04

Общи стандарти за качество

05

Включване на примери от различни територии и групи заинтересовани страни

Следващи стъпки

Препоръчителен процес за разработване

Контролен списък за действия:

- Определете целевата аудитория и учебните цели.
- Съгласувайте ключовите послания и принципите за устойчивост.
- Разпределете отговорностите за разработване на материалите между партньорите.
- Съберете примери, казуси и допълнителни ресурси.
- Разработете материалите по общ шаблон.

Стъпки

Проведете партньорски преглед и проверка на качеството.

Тествайте материалите с целевите потребители.

Направете необходимите корекции, одобрете и публикувайте.

5.2

Материали за спортни организации и спортни клубове

Спортните организации и клубове могат да насърчават екологичната отговорност чрез своите ежедневни дейности, събития и комуникация.

Те се нуждаят от практични и лесни за използване материали, които да им помагат да разбират екологичните предизвикателства, да планират устойчиви действия, да комуникират ключови послания и да оценяват резултатите.

Полезни ресурси могат да бъдат ръководства за устойчиви спортни събития, кодекси за поведение, инструкции за доброволци, информационни материали, насоки за участниците и лесни инструменти за мониторинг. Те трябва да се фокусират върху практически решения, които клубовете могат да прилагат преди, по време и след спортните дейности.

Материалите трябва да бъдат ясни, визуални и ориентирани към действие. Плакати, инфографики, контролни списъци, съдържание за социални мрежи, кратки ръководства и инструкции често са по-ефективни от дългите документи, особено при работа със спортисти, доброволци и млади участници.

Спортните организации следва да използват образователните материали не само за информиране, но и за изграждане на дългосрочна култура на устойчивост. Последователните послания, видимите екологични действия и активното участие подпомагат устойчивото поведение в ежедневието на клуба и местната общност.

5.2 Материали за спортни организации и спортни клубове

Материалите трябва да дават отговор на въпроси като:

1. Как да се намалят отпадъците по време на спортни събития?
2. Как да се насърчат спортисти и зрители към екологично отговорно поведение?
3. Как доброволците могат да допринасят за екологичните дейности?
4. Как екологичните послания да се интегрират в дейностите и комуникацията на клуба?
5. Как да се проследява и подобрява екологичното представяне на събитията и дейностите?

Практически препоръки

1. Разработвайте кратки и практични материали, които подпомагат планирането, изпълнението и оценката на спортни дейности и събития.
2. Подгответе различни ресурси за ръководители на клубове, треньори, спортисти, доброволци и зрители, съобразени с техните роли и отговорности.
3. Използвайте визуални и лесни за разпространение формати - плакати, инфографики, контролни списъци и дигитални ръководства.
4. Интегрирайте екологичните послания в съществуващите комуникационни канали, тренировките и събитията на клуба.
5. Редовно преглеждайте и актуализирайте материалите въз основа на обратна връзка, резултати от мониторинга и натрупания опит.

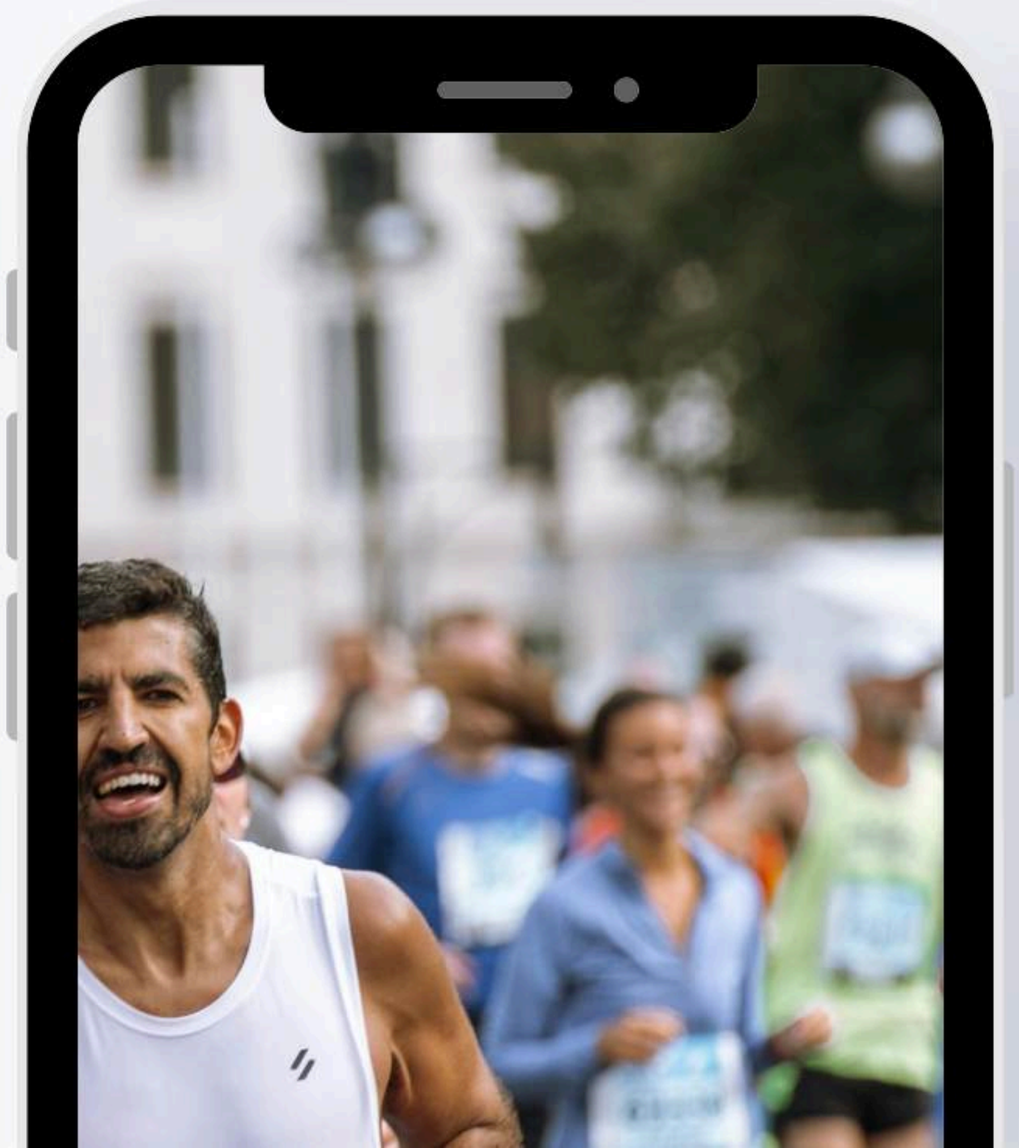

Пример / добра практика

АМестен спортен клуб, организиращ ежегодно състезание по бягане, разработва кратък пакет от образователни материали в подкрепа на своите цели за устойчивост.

Преди събитието участниците получават информация за разделно събиране на отпадъци, бутилки за многократна употреба и устойчив транспорт. Доброволците получават кратки екологични насоки, а зрителите се информират чрез плакати, съобщения и социални мрежи.

По време на събитието се прилага кратък екологичен кодекс за поведение и се насърчава участие в почистването след края му. След събитието клубът оценява участието, мерките за намаляване на отпадъците и възможностите за подобрение.
Така чрез съчетаване на комуникационни материали, практически насоки и инструменти за мониторинг клубът подобрява екологичните резултати и ангажираността на участниците.

Препоръчителни минимални индикатори за спортни клубове

Спортните организации се насърчават да наблюдават малък брой показатели, които могат да се измерват лесно и последователно.

- Количество генерирани отпадъци на събитие
- Процент на отпадъците, разделени за рециклиране
- Брой избегнати пластмасови изделия за еднократна употреба
- Брой осигурени станции за пълнене на вода
- Процент на участниците, използващи устойчив транспорт

Степен на изпълнение **5 / 5**

Индикатори за участие

Брой спортисти, получили информация по екологични теми

Брой доброволци, включени в екологични дейности

Брой организирани дейности за повишаване на осведомеността

Брой зрители, достигнати чрез екологични послания

Индикатори за изграждане на капацитет

- Брой обучени треньори или служители
- Брой мерки за устойчивост, въведени от клуба
- Брой партньорства с екологични или обществени организации

Удовлетвореност на участниците от екологичните мерки

Удовлетвореност на участниците от приложените екологични мерки

Отчетено прилагане на екологично отговорно поведение

Процент на участниците, готови да подкрепят бъдещи екологични дейности

5.3

Материали за училища, учители по физическо възпитание и ученици

Училищата имат важна роля за формирането на нагласи, поведение и навици още от ранна възраст. Чрез съчетаване на екологично образование и спорт учениците могат по-добре да разбират екологичните предизвикателства, да развиват чувство за отговорност и да изграждат по-устойчиви навици.

Образователните и информационните материали трябва да бъдат ангажиращи, съобразени с възрастта и лесни за включване в учебните и спортните дейности. Освен теоретични знания, те следва да насърчават активно участие, работа в екип, решаване на проблеми и учене чрез преживяване.

Учителите по физическо възпитание могат чрез спортни дейности да представят теми като намаляване на отпадъците, опазване на биоразнообразието, отговорно потребление, устойчива мобилност и пестене на ресурси. Материалите трябва да подпомагат както обучението в клас, така и практическите дейности на открито.

Полезни материали за училищата:

01. Планове за уроци по екологична осведоменост

02. Образователни дейности чрез спорт

03. Работни листове и практически задачи за ученици

04. Екологични предизвикателства и състезания

05. Дневници за наблюдение и самооценка

06. Плакати и информационни кампании, създадени от ученици

07. Образователни игри и викторини

08. Ангажименти за устойчиво поведение и планове за действие

09. Насоки за организиране на екологично отговорни училищни спортни събития

10. Материали за участие в екологични конкурси и информационни кампании

5.3

Материали за училища, учители по физическо възпитание и ученици

Образователните ресурси трябва да бъдат адаптирани към различните възрастови групи и потребности от обучение. По-малките ученици се възползват най-добре от визуални, интерактивни и игрови дейности, докато по-големите могат да участват в проекти, изследователски задачи, мониторинг и информационни кампании, които развиват критично мислене и активно гражданско участие.

Учителите по физическо възпитание се насърчават да интегрират екологични послания в редовните спортни дейности, когато това е възможно. Това може да се реализира чрез тематични спортни събития, дейности на открито, отборни предизвикателства, наблюдение на околната среда и обществени инициативи, свързани със спорта и физическата активност.

Като свързват екологичното обучение с положителни преживявания, училищата могат да помогнат на учениците да разберат, че устойчивостта е не само екологичен въпрос, а и споделена отговорност, която може да бъде част от ежедневието чрез спорта.

Практически препоръки

1. Използвайте методи за активно учене, които съчетават физическата активност с екологичната осведоменост.
2. Адаптирайте материалите към възрастта, интересите и възможностите на учениците.
3. Насърчавайте практическото участие в екологични дейности, а не само усвояването на теоретични знания.
4. Интегрирайте екологични теми в съществуващите спортни дейности и училищни събития.
5. Насърчавайте екипната работа, креативността и решаването на проблеми чрез спортни екологични предизвикателства.

Пример / добра практика

Училище организира „Зелена спортна седмица“, в която учениците участват в спортни състезания, съчетани с екологични предизвикателства. Отборите получават точки не само за спортни резултати, но и за дейности като разделно събиране на отпадъци, почистване, избор на устойчив транспорт и екологични викторини.

Учителите използват работни листове и задачи за самооценка, за да помогнат на учениците да свържат преживяванията си с по-широки екологични теми.

Подходът съчетава учене, участие и промяна в поведението, като показва как спортът може да бъде практичен инструмент за повишаване на екологичната осведоменост.

Препоръчителни индикатори

Индикатори за обучение:

- Брой ученици, участвали в дейностите
- Брой учители, използващи образователните материали
- Брой проведени сесии по екологично образование
- Процент на учениците, показващи повишени знания по екологични теми

Степен на изпълнение: 4 / 4

Индикатори за участие

Брой ученически отбори, участващи в предизвикателства

Брой училищни събития, включващи екологични дейности

Брой екологични кампании, организирани от ученици

Брой ангажирани родители или членове на местната общност

Индикатори за поведение

- Процент на учениците, прилагащи устойчиво поведение по време на дейностите
- Намаляване на пластмасите за еднократна употреба по време на училищни събития
- Повишаване на участието в разделното събиране и рециклирането
- Процент на учениците, избиращи устойчив транспорт за училищни спортни дейности

Индикатори за ангажираност

Удовлетвореност на учениците от дейностите

Удовлетвореност на учителите от образователните материали

Брой екологични инициативи, създадени и ръководени от ученици след участието им

Брой училища, които прилагат повторно дейностите

5.4

Дигитално, интерактивно и лесно за използване образователно съдържание

Дигиталните и интерактивни образователни материали могат значително да повишат участието, ангажираността и резултатите от обучението. Традиционните печатни материали остават важни, но дигиталните инструменти дават възможност за достигане до по-широка аудитория, насърчават активното участие и правят екологичното образование по-привлекателно, особено за младите хора.

Ефективното дигитално съдържание трябва да бъде ясно, достъпно и лесно за използване. Потребителите трябва бързо да намират информация, лесно да разбират ключовите послания и веднага да могат да прилагат наученото. Сложните платформи и прекалено техническите инструменти могат да ограничат участието, особено в организации с по-малко ресурси или опит.

Препоръчва се балансирано съчетание между информация, интерактивност и практическо приложение. Дигиталните образователни ресурси трябва не само да обясняват екологични теми, но и да насърчават потребителите да действат, да решават проблеми, да вземат решения и да осмислят собственото си поведение.

Примери за дигитално и интерактивно образователно съдържание:

01. Интерактивни презентации и визуални ръководства

02. Кратки образователни видеа

03. Дигитални кампании за повишаване на осведомеността

04. Онлайн викторини и предизвикателства

05. Интерактивни учебни дейности

06. Образователни упражнения с игрови елементи

07. Шаблони за планиране и контролни списъци за изтегляне

08. Образователни маршрути с QR кодове

09. Образователни ресурси, адаптирани за мобилни устройства

10. Изживявания с добавена реалност (AR), свързващи спорта с екологичната осведоменост

5.4

Дигитално, интерактивно и лесно за използване образователно съдържанieation al Content

AR изживяването GreenMascot може да се използва като инструмент за ангажиране, който съчетава физическата активност с екологичното обучение. Чрез дигитален разказ, екологични предизвикателства и интерактивно участие добавената реалност може да помогне на потребителите да изследват темите за устойчивостта по по-ангажиращ и запомнящ се начин.

Дигиталните материали трябва да бъдат разработени така, че да допълват присъствените дейности, а не да ги заменят. Училищата, спортните организации и общините се насърчават да съчетават дигиталното съдържание с практически упражнения, дейности на открито, информационни кампании и обществени събития.

Когато е възможно, дигиталните ресурси трябва да бъдат свободно достъпни, удобни за използване на мобилни устройства и във формати, които лесно могат да се адаптират към различни целеви групи и местни условия.

Практически препоръки

1. Давайте приоритет на лесни и удобни дигитални инструменти, които изискват минимални технически умения.
2. Съчетавайте дигиталното обучение с практически екологични действия и дейности в реална среда.
3. Използвайте интерактивни формати като викторини, предизвикателства и игрови дейности за по-активно участие.
4. Осигурете достъп до дигиталните ресурси през мобилни устройства и ги адаптирайте към различни възрастови групи.
5. Предлагайте версии за изтегляне на основните ресурси за потребители с ограничен достъп до интернет.

Пример / добра практика

Община организира обществена информационна кампания, свързана с местно спортно събитие. Участниците сканират QR кодове, разположени на различни места, за да получат достъп до кратки екологични послания, предизвикателства за устойчивост и интерактивни викторини.

Участниците, които изпълнят всички дейности, получават достъп до допълнително образователно съдържание и признание за участието си.

Съчетаването на физическа активност, дигитално взаимодействие и екологично обучение повишава ангажираността и насърчава участниците да опознават темите за устойчивостта по практичен и приятен начин.

Препоръчителни индикатори

Индикатори за дигитален обхват

- Брой потребители, получили достъп до дигиталните образователни материали
- Брой регистрирани взаимодействия с QR кодове
- Брой изтегляния на образователни ресурси
- Брой потребители, достигнати чрез социалните мрежи

Степен на изпълнение **4 / 4**

Индикатори за ангажираност

Брой участници, завършили дигитални предизвикателства

Брой подадени отговори на викторини

Брой потребители, взаимодействали с AR изживяването

Среден процент на участие в дигитални дейности

Индикатори за поведение

- Брой участници, поели ангажимент за екологични действия
- Брой потребители, отчели промяна в поведението си след участието
- Брой екологични инициативи, възникнали в резултат на дигиталните дейности

Индикатори за обучение

Подобрение на знанията преди и след дейностите

Брой завършени обучителни модули

Процент на участниците, постигнали учебните цели

6.Обучения, семинари и изграждане на капацитет

6.1

Обучение за представители на местните власти

6.2

Обучения за учители по физическо възпитание за устойчив спорт

6.3

Изграждане на капацитет на спортни организации и местни заинтересовани страни

6.4

Валидиране на уменията и сертификати за участниците в обученията

6

Обучения, семинари и изграждане на капацитет

Екологичната устойчивост в спорта изисква практически умения, а не само осведоменост. Обученията трябва да помагат на местните власти, учителите и спортните организации да превръщат целите за устойчивост в ежедневни действия.

Фокусът следва да бъде върху учене чрез практика - чрез кратки семинари, практически упражнения и планиране на действия, съобразени с местните нужди.

След обучението всеки участник трябва да има поне едно реалистично действие, което може да приложи на практика, подкрепено от последващи стъпки и сътрудничество с подходящи местни заинтересовани страни.

6.1

Обучение за представители на местните власти

Местните власти имат важна роля за превръщането на спорта в по-устойчива дейност чрез своите съоръжения, услуги, събития и сътрудничество с местните заинтересовани страни.

Обученията трябва да бъдат насочени към практическите отговорности на общините и да помагат на участниците да определят основните екологични проблеми, да включат подходящите отдели и партньори и да планират реалистични действия.

Когато е възможно, представители на различни общински звена следва да участват заедно, за да се подобри координацията. В края на обучението участниците трябва да могат да определят приоритети, да разпределят отговорности и да подготвят прост план за последващи действия чрез практически примери, групова работа и планиране.

Практически препоръки

1. Включвайте представители на повече от едно общинско звено, когато е възможно. Устойчивостта в спорта често изисква координация между различни отдели.
2. Използвайте реален местен спортен обект, събитие или дейност като практически пример. Работете с познати условия, отговорности и ограничения.
3. Ограничете теорията и дайте приоритет на практическите упражнения, груповата работа, казусите и решаването на проблеми.
4. Изисквайте конкретен практически резултат. Всеки участник трябва да завърши обучението с поне едно реалистично действие или готов план за зелено събитие.
5. Адаптирайте обучението към размера и капацитета на общината. По-малките общини могат да се фокусират върху нискобюджетни мерки, а по-големите - върху обществени поръчки, управление на съоръжения и местни политики.

6.2

Обучения за учители по физическо възпитание за устойчив спорт

Учителите по физическо възпитание могат да свържат екологичното обучение с движението, работата в екип и ежедневното поведение. Обучението трябва да показва как спортът може едновременно да намалява въздействието върху околната среда и да насърчава по-устойчиви навици сред учениците.

Семинарите следва да бъдат практически и лесно приложими в обичайната училищна среда, като използват прости дейности, които съчетават физическото възпитание с ясна екологична цел.

В края на обучението учителите трябва да могат да адаптират или разработят поне една дейност, която включва активно участие на учениците, екологично послание и кратка рефлексия или оценка.

Практически препоръки

1. Свързвайте екологичното обучение с физическото възпитание. Дейностите трябва да развиват двигателни умения, работа в екип, координация и комуникация.
2. Фокусирайте всяка дейност върху една ясна екологична цел - например бутилки за многократна употреба, предотвратяване на отпадъци, активна мобилност, пестене на вода или опазване на природни зони.
3. Използвайте учене чрез практика. Двигателни игри, отборни задачи, наблюдения на открито и щафети правят екологичното обучение по-практично и запомнящо се.
4. Осигурете приобщаващо участие. Дейностите трябва да предлагат различни роли и да не зависят само от бързина, сила или спортни резултати.
5. Използвайте позната училищна среда. Училищни дворове, местни паркове, спортни съоръжения и маршрути могат да се използват за екологични наблюдения и решаване на практически задачи.

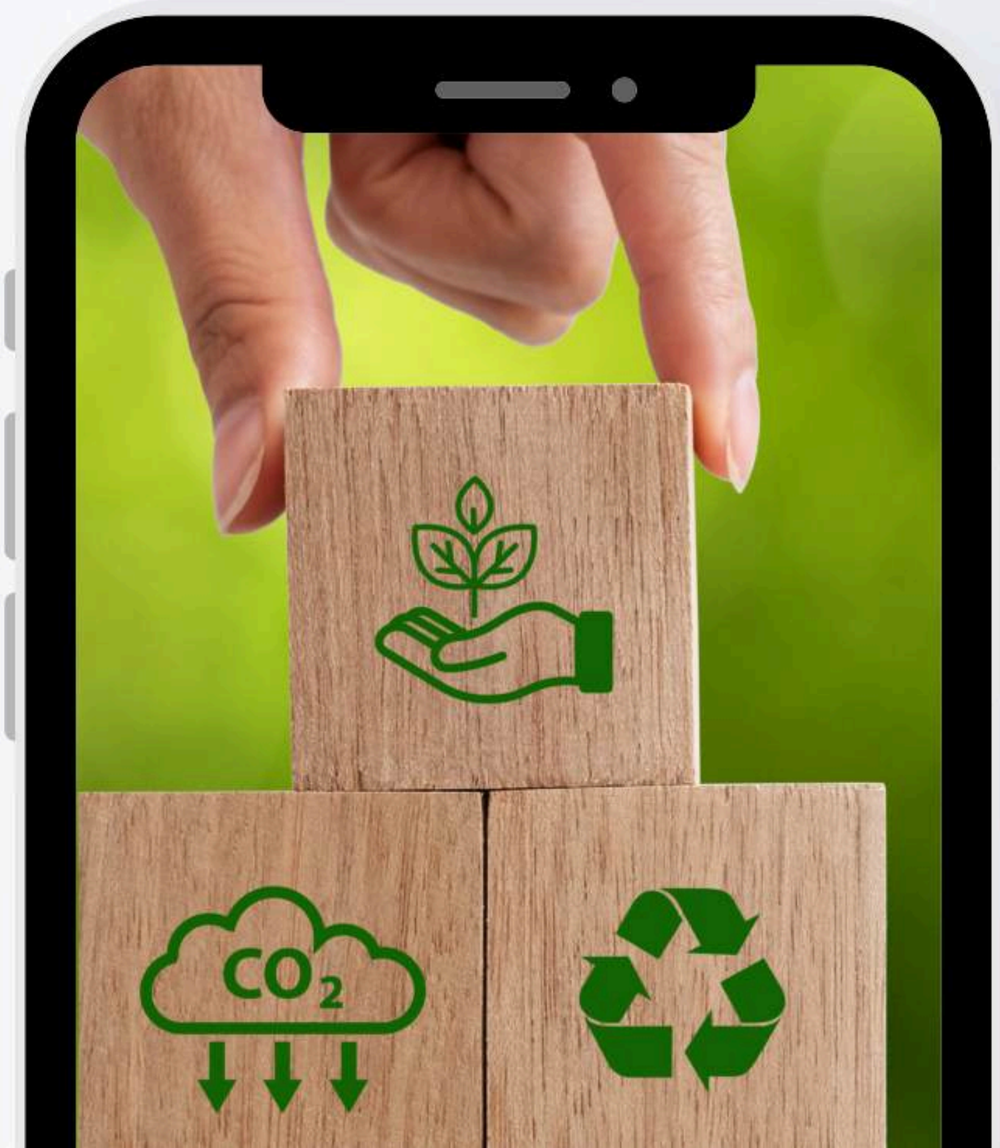

Пример / добра практика

Външен пример за добра практика - програмата „Зелена седмица“ в Румъния

Румънската програма „Зелена седмица“ предоставя общоучилищна рамка за екологично и климатично образование, в която училищата организират практически и интерактивни дейности според местните нужди. Те могат да включват обучение на открито, участие на общността, наблюдение на околната среда и сътрудничество със семейства, публични институции и местни организации.

За учителите по физическо възпитание този подход може да се приложи чрез предизвикателства с ходене и колоездене, дейности на открито, свързани с биоразнообразието, спортни дни с минимални отпадъци и двигателни задачи с екологична насоченост.

Основният извод е, че екологичното образование може да бъде интегрирано в съществуващите училищни дейности. Физическото възпитание допринася чрез практически дейности и движение, подкрепени от училищното ръководство и останалите учители.

Възможни основни индикатори:

- Брой учители, завършили обучението
- Процент участници, отчитащи повишена увереност
- Брой разработени практически планове за уроци или дейности
- Брой учители, приложили устойчива спортна дейност след обучението

Измерването на резултатите от обучението трябва да остане просто и съразмерно.

Връзка с GreenMascot AR

GreenMascot AR може да се използва като интерактивен образователен инструмент по време на обучения за учители и по-късно в дейности с ученици. Той представя екологични предизвикателства по ангажиращ начин и насърчава участниците да търсят възможни решения.
Учителите могат да използват AR сценарий като начало на дискусия, физическа или практическа дейност. Така дигиталното преживяване става част от по-широк учебен процес. AR инструментът трябва да допълва, а не да замества движението, работата в екип и прякото наблюдение.

Връзка със сертификата

Учителите, които завършат обучение по проекта GreenMascot, могат да получат сертификат за участие или обучение, ако това е предвидено от организатора. Този сертификат потвърждава участието в обучението, но не означава, че училището или организацията автоматично получава GreenMascot Certificate.
Ако разработените дейности бъдат приложени и документирани в училище, те могат да послужат като доказателство при бъдещо кандидатстване за институционален GreenMascot Certificate.

6.3 Изграждане на капацитет на спортни организации и местни заинтересовани страни

Спортните организации и местните заинтересовани страни имат ключова роля за превръщането на екологичната устойчивост в ежедневна практика.

Изграждането на капацитет трябва да е насочено към практически умения: определяне на въздействието върху околната среда, подобряване на процедурите, ясно разпределяне на отговорностите, сътрудничество с партньори и ангажиране на участниците.

Подходът трябва да бъде съобразен с размера и възможностите на организацията. Малките клубове могат да започнат с няколко прости действия, а по-големите организации да интегрират устойчивостта в събитията, обществените поръчки, управлението на базите и планирането.
Обучението е най-ефективно, когато участват както хората, които вземат решения, така и оперативният персонал, а външни партньори подпомагат областите, в които са необходими допълнителна експертиза или инфраструктура.

Практически препоръки

1. Използвайте реален организационен пример. Работете със съществуваща спортна база, състезание, тренировъчна програма или обществено събитие, вместо с абстрактен пример.

2. Включете както ръководството, така и оперативния персонал. Треньори, доброволци, служители на базата и координатори на събития трябва да участват заедно с хората, които вземат решения.

3. Започнете с малък брой постижими действия. Дайте приоритет на практични подобрения, които могат реално да се приложат с наличните ресурси.

4. Интегрирайте устойчивостта в съществуващите дейности. Включете я в планирането на събития, инструктажите на доброволци, комуникацията с доставчици, управлението на оборудването и процедурите на спортната база.

5. Използвайте външна експертиза при нужда. Местни власти, училища, екологични организации, собственици на спортни бази и доставчици могат да помогнат по въпроси, които организацията не може да реши самостоятелно.

Пример / добра практика

Стратегията за устойчивост на Грузинския национален олимпийски комитет за 2025–2028 г. е пример за интегриране на устойчивостта в управлението на спортна организация. Тя включва сътрудничество с национални спортни федерации и други заинтересовани страни, редовен диалог по екологични въпроси, включване на теми за устойчивост в обучения и курсове по спортна администрация, както и мерки за служебните пътувания и активната мобилност.

Това показва, че изграждането на капацитет може да се утвърди чрез:

- ясни стратегически цели;
- редовни обучения за персонала и партньорите;
- сътрудничество с федерации и доставчици;
- вътрешни оперативни мерки;
- включване на устойчивостта в обучението по спортна администрация.
-

За по-малките организации основният извод е, че не е необходимо веднага да имат сложна стратегия. Отговорностите, обученията и екологичните цели могат постепенно да станат част от управлението и годишното планиране.

6.4 Валидиране на уменията и сертификати за участниците в обученията

Валидирането на уменията помага на организаторите на обучения да установят дали участниците само са присъствали, или са изпълнили очакваните учебни задачи и са демонстрирали практически знания и умения. Подходът за валидиране трябва да бъде ясен, прозрачен и съобразен с продължителността и целите на обучението.

Организаторите трябва ясно да разграничават:

- присъствие - потвърждение, че участникът е присъствал;
- завършване - потвърждение, че участникът е преминал необходимите части от обучението и е изпълнил предвидените дейности;
- валидиране на умения - потвърждение, че участникът е демонстрирал определени резултати от обучението чрез практическа задача или друго подходящо доказателство;
- институционално сертифициране - признаване на екологичните резултати и дългосрочния ангажимент на дадена организация чрез отделния процес за GreenMascot Certificate.

Сертификатът за участие или документът за преминато обучение не трябва да се представя като доказателство, че общината, училището, спортният клуб или организацията на участника са получили GreenMascot Certificate.

6.4 Валидиране на уменията и сертификати за участниците в обученията

Валидирането трябва да бъде пряко свързано с определените резултати от обучението. В зависимост от целевата група практическите доказателства могат да включват план за зелено събитие, устойчива дейност по физическо възпитание, оценка на спортна база или събитие или друг резултат, разработен по време на обучението. При кратки информационни сесии може да е достатъчно присъствие и обратна връзка, докато по-продължителните обучения могат да включват практическа задача и оценка от обучителя.

Когато се издават сертификати или други форми на признание, текстът им трябва точно да описва какво е било проверено. Присъствието не трябва да се представя като доказана компетентност, а от участниците не бива да се изисква да доказват екологични резултати, които зависят от бъдещи институционални решения, бюджети или инфраструктура извън техния контрол.

Практически препоръки

1. Определете подхода за признаване предварително. Участниците трябва да знаят дали ще се отчита присъствие, завършване или демонстрирано усвояване на знания и какво се очаква от тях.
2. Поддържайте валидирането пропорционално. Кратко обучение не трябва да има същите изисквания за оценяване като по-дълга програма за изграждане на капацитет.
3. Използвайте практически резултати при валидиране на умения. Планове, разработки на дейности и практически казуси показват приложението на наученото по-добре от самото присъствие.
4. Използвайте ясни и последователни критерии. Обучителите трябва да оценяват само предварително обявените резултати от обучението.
5. Осигурете разумна адаптация и обратна връзка. Методите за валидиране трябва да бъдат достъпни за участници с различни учебни, езикови, физически или дигитални потребности.

Практически препоръки

6

Използвайте точна формулировка в сертификатите за участниците. Сертификатите трябва да посочват само това, което действително е било проверено, и да не създават впечатление за професионална акредитация или институционално сертифициране по GreenMascot.

7

Разграничавайте признаването на участника от институционалното признаване. Обучението може да повиши капацитета на организацията, но признаването на организационно ниво изисква реално приложени действия и доказателства съгласно Раздел 7.

Пример / добра практика

Външен пример - Европейски цифрови удостоверения за обучение
Рамката European Digital Credentials for Learning е полезен европейски пример за ясно и проверимо документиране на обучението. Цифровите записи могат да съдържат информация за участника, издаващата организация, учебната дейност, резултатите от обучението и вида на удостоверението.

GreenMascot не е необходимо да възпроизвежда официална европейска система за цифрови удостоверения. Основният принцип обаче е приложим: всеки сертификат или запис за обучение трябва ясно да посочва кой го е издал, каква дейност е завършена и какво обучение или умения са били оценени.

Основният извод за GreenMascot е, че признаването трябва да бъде точно и пропорционално. Сертификатът за присъствие не трябва да предполага доказана компетентност, а умения могат да бъдат посочени като демонстрирани само когато действително са били оценени.

7.Използване на GreenMascot Certificate

7.1

Цел на GreenMascot Certificate

7.2

GreenMascot и екологичната кауза

7.3

Критерии и изисквания към спортните организации

7.4

Оценяване, процес на присъждане и роля на водещия партньор

7

Използване на GreenMascot Certificate

TTGreenMascot Certificate признава спортни организации, които демонстрират практичен и дългосрочен ангажимент към екологичната устойчивост.

Сертификатът се присъжда от водещия партньор по GreenMascot - Youth Sport Club Varna.
Той насърчава организациите да намаляват въздействието на своите дейности върху околната среда и да използват спорта за повишаване на екологичната осведоменост и насърчаване на отговорно поведение.

Местните власти, училищата и други заинтересовани страни могат да подкрепят кандидатите, а водещият партньор отговаря за оценяването и присъждането на сертификата.
Сертификатът подпомага и непрекъснатото усъвършенстване, като помага на организациите да определят приоритети и да проследяват напредъка си.

7.1

Цел на GreenMascot Certificate

The purpose

Целта на GreenMascot Certificate е да отличава спортни организации, които предприемат практически, проверими и устойчиви във времето действия за опазване на околната среда.
Сертификатът е видим знак, че организацията е ангажирана с намаляване на екологичното си въздействие, насърчаване на отговорно поведение и подкрепа на конкретна екологична кауза.

Сертификатът изпълнява пет взаимосвързани функции.

Признание, Усъвършенстване, Повишаване на осведомеността, Отчетност, Сътрудничество

Признание

Сертификатът публично отличава организации, които са въвели значими екологични мерки. Това признание може да мотивира служители, спортисти, доброволци и привърженици и да покаже, че техният принос е ценен за местната общност.

Повишаване на осведомеността

GreenMascot, избраната екологична кауза и свързаните с нея дейности създават достъпна и ангажираща история за спортисти, млади хора, привърженици, училища и граждани. Талисманът помага сложните екологични теми да бъдат представени чрез разбираеми, запомнящи се и подходящи за публична комуникация послания.

Усъвършенстване

Сертификатът предлага структуриран процес за преглед на съществуващите практики, установяване на пропуски и планиране на бъдещи подобрения. Не се очаква организациите да бъдат екологично съвършени преди кандидатстване, но трябва да познават основните си въздействия, да са предприели конкретни действия и да показват ангажимент към бъдещ напредък.

Отчетност

Кандидатите трябва да представят доказателства за своите екологични действия и резултати. Това насърчава организациите да заменят общите твърдения с документирани мерки, отговорни лица, показатели и последващи действия.

Сътрудничество

Сертификатът създава възможности за сътрудничество между общини, спортни организации, училища, екологични организации, местен бизнес и граждани. Местните власти могат да подкрепят популяризирането, да предоставят бази или да участват в екологични дейности, докато официалното признаване чрез GreenMascot Certificate се предоставя единствено от водещия партньор. Сертификатът трябва да отчита както екологичното управление, така и ангажираността на общността. Организацията трябва да покаже не само, че е намалила отпадъците, потреблението на енергия или други въздействия, но и че е популяризирала своята екологична кауза и е включила съответните целеви групи.

Ползите за сертифицираната организация могат да включват:

- право да използва знака GreenMascot Certificate за срока на валидност;
- включване в официалния регистър на сертифицираните организации;
- публично признание чрез комуникационните канали на GreenMascot и водещия партньор;
- по-голямо доверие сред спортисти, семейства, привърженици, партньори и спонсори;
- по-ясно вътрешно планиране и проследяване на екологичните действия;
- обмен на опит с други сертифицирани спортни организации;
- допълнителна публичност чрез подкрепящи общини или партньори по проекта, когато е приложимо.

7.1

Цел на GreenMascot Certificate

Сертификатът не трябва да се представя като доказателство, че организацията няма въздействие върху околната среда. Той потвърждава, че организацията е изпълнила изискванията на GreenMascot, предоставила е достатъчно доказателства и е поела ангажимент за непрекъснато подобрение.

Проектът разглежда сертификата като дългосрочен инструмент за имидж и признание, който показва ангажираността на спортната организация към екологичните въпроси. Сертификатът може да служи и като допълнително доказателство за този ангажимент при търсене на партньорства, спонсорство или други форми на подкрепа.

GreenMascot и екологичната кауза

GreenMascot е общият символ на проекта и на GreenMascot Certificate. Един и същ официален GreenMascot се използва от всички организации, участващи в схемата за сертифициране.

Всяка спортна организация, която кандидатства за сертификата, трябва да избере една екологична кауза, съобразена с нейните дейности, местния контекст и общността.

Избраната кауза трябва да бъде ясна, подходяща и свързана с практически действия, които организацията може реално да приложи.
GreenMascot придава обща идентичност на инициативата, а екологичната кауза показва какво всяка организация се ангажира да подобри.

Каузата може да бъде свързана с области като:

01. Намаляване на отпадъците и рециклиране

02. Намаляване на пластмасите за еднократна употреба

03. Устойчив транспорт

04. Отговорно използване на вода и енергия

05. Биоразнообразие и опазване на природните зони

06. Повторна употреба на спортно оборудване

07. Екологично образование и повишаване на осведомеността

7.3 Критерии и изисквания към спортните организации

GreenMascot Certificate е предназначен за спортни организации, които демонстрират практически ангажимент към екологичната устойчивост.

Кандидати могат да бъдат спортни клубове, асоциации, организатори на събития, оператори на спортни бази и други организации, осъществяващи организирани спортни дейности.

За да получи сертификата, организацията трябва да отговаря на следните основни изисквания:

01. Екологичен ангажимент

Организацията трябва да определи своята избрана екологична кауза и да покаже ясен ангажимент за подобряване на екологичното си представяне.

02. Практически екологични действия

Организацията трябва да прилага конкретни екологични действия, свързани с нейните дейности.

Те могат да включват мерки в областта на:

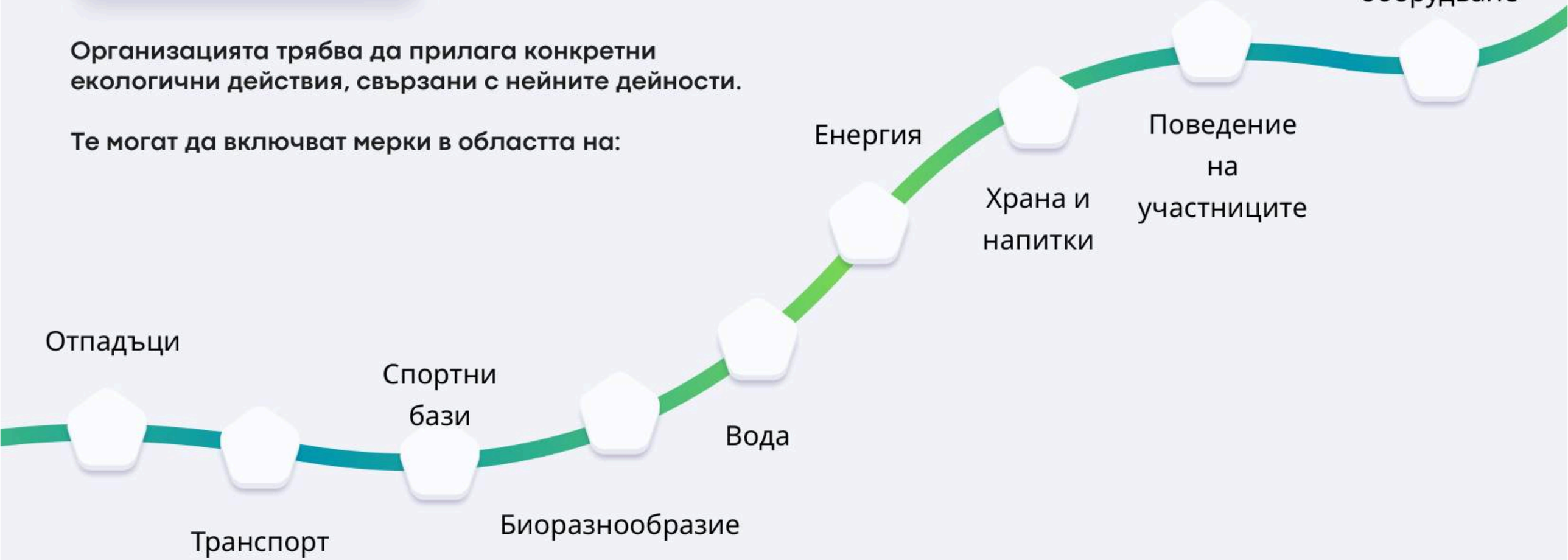

Действията трябва да бъдат реалистични и съобразени с размера и дейността на организацията.

7.3
Критерии и изисквания към спортните организации

03. Осведоменост и участие

Организацията трябва да включва спортисти, служители, доброволци, привърженици, млади хора или други подходящи групи в част от своите екологични дейности. Спортът трябва да се използва и като средство за популяризиране на екологично отговорно поведение.

Организацията трябва да използва официалния GreenMascot заедно с избраната екологична кауза в подходящи дейности и комуникационни материали.

04. Използване на GreenMascot

Организацията трябва да предостави кратки и ясни доказателства, че планираните дейности са били реализирани.

05. Доказателства за изпълнение

Доказателства та могат да включват:

1. Снимки
2. Материали от събития
3. Кратки отчети
3. Публикации в соц. мрежи или уебсайт
4. Информация за участниците
5. Основни данни за мониторинг
6. Други подходящи документи

06. Непрекъснато подобрение

Организацията трябва да покаже, че екологичните ѝ действия не се ограничават до еднократна дейност и че възнамерява да продължи и развива усилията си.

7.4

Оценяване, процес на присъждане и роля на водещия партньор

The GreenMascot Certificate is awarded by the GreenMascot Lead Partner, Youth Sport Club Varna.

Step 1: Application

The sports organisation submits a short application including:

- basic information about the organisation;
- its selected environmental cause;
- a short description of the environmental actions implemented;
- simple supporting evidence.

Step 2: Review

Водещият партньор преглежда заявлението и проверява дали основните изисквания за GreenMascot Certificate са изпълнени. При необходимост може да бъде поискана допълнителна информация.

Step 3: Decision

Заявлението може да бъде:

- Одобрено – изискванията са изпълнени;
- Върнато за подобрение – необходими са малки корекции или допълнителни доказателства;
- Неодобрено – основните изисквания не са изпълнени.

Когато е възможно, организациите трябва да получат ясна и конструктивна обратна връзка.

Стъпка 4: Сертификат

Одобрените организации получават GreenMascot Certificate и могат да използват официалната му идентичност за срока на валидност.
Сертификатът трябва да съдържа: име на организацията, избрана екологична кауза, номер на сертификата, дата на издаване и срок на валидност.

Стъпка 5: Публично признание

Сертифицираните организации могат да бъдат популяризирани чрез каналите на GreenMascot, партньорите по проекта, общини, спортни събития и други подходящи мрежи.

Стъпка 6: Подновяване

Сертификатът има определен срок на валидност. За подновяване организацията трябва да покаже, че е продължила екологичните си дейности и е постигнала допълнителен напредък.

8.Мониторинг, оценка и дългосрочно използване на инструментариума

8.1
Мониторинг на екологичното въздействие и промяната в поведението

8.2
Оценка на спортни събития, кампании и обучителни дейности

8.3
Отчитане на резултатите и подобряване на бъдещите дейности

8.4
Интегриране в годишните спортни календари

8.5
Прилагане и разширяване към други общини и организации

8.1

Мониторинг на екологичното въздействие и промяната в поведението

Мониторингът и оценката са от съществено значение, за да се установи дали инициативите за устойчивост постигат планираните резултати. Без проследяване на напредъка организациите трудно могат да определят успешните практики, да покажат въздействието си и да подобряват бъдещите дейности.

GreenMascot Toolkit насърчава практичен подход към мониторинга и оценката, приложим от общини, спортни организации, училища и местни заинтересовани страни, независимо от техния размер или опит. Целта не е да се създават сложни системи за отчетност, а да се използват лесни методи за проследяване на екологичните резултати, участието, резултатите от обучението и промяната в поведението.

Този раздел представя практически насоки за наблюдение на екологичното и поведенческото въздействие, оценка на дейностите, отчитане на резултатите и дългосрочно използване на инструментите и подходите от GreenMascot. Ефективното събиране и използване на доказателства подпомага по-доброто вземане на решения, ангажирането на заинтересованите страни и трайното интегриране на устойчивостта в спорта.

8.1

Мониторинг на екологичното въздействие и промяната в поведението

Мониторингът помага на организациите да разберат дали предприетите екологични действия дават резултат и къде са необходими подобрения.

Той трябва да обхваща две основни области: екологично въздействие и поведенческо въздействие. Екологичното въздействие може да включва отпадъци, рециклиране, пластмаси за еднократна употреба, транспорт и използване на ресурси. Поведенческото въздействие може да включва осведоменост, участие и промени в ежедневните навици.

Мониторингът трябва да остане прост и практичен. Малък брой подходящи и лесни за измерване показатели обикновено е по-полезен от събирането на голям обем данни.

Простият процес на мониторинг може да включва следните стъпки:

01. Определете какво ще се измерва.

02. Изберете малък брой показатели.

03. Събирайте информация преди, по време и след дейността.

04. Записвайте резултатите в стандартен формуляр за мониторинг.

05. Прегледайте резултатите и определете извлечените поуки.

06. Използвайте резултатите за подобряване на бъдещите дейности.

Практически препоръки

1. Започнете с ограничен брой показатели, които са лесни за събиране и разбиране.
2. Измервайте както екологичните резултати, така и промените в поведението на участниците.
3. Използвайте едни и същи показатели последователно при различни събития и дейности.
4. Определете отговорник за събирането на данни още преди започване на изпълнението.
5. Използвайте резултатите от мониторинга за подобряване на бъдещото планиране и вземането на решения.

Пример / добра практика

Спортен клуб, организиращ колоездачно събитие, решава да проследява три показателя: количеството генерирани отпадъци, дела на участниците, използващи бутилки за многократна употреба, и удовлетвореността от екологичните мерки. Данните се събират при регистрацията, по време на събитието и чрез кратка анкета след него. Резултатите показват високо участие в инициативата за бутилки за многократна употреба, но по-ниски от очакваното нива на рециклиране. В отговор клубът увеличава броя на ясно обозначените пунктове за рециклиране и предоставя допълнителна информация на участниците при бъдещи събития.

Така мониторингът осигурява практически доказателства, които подпомагат прякото подобряване на дейностите.

Препоръчителни екологични показатели

- Количество отпадъци, генерирани по време на събитие.
- Процент отпадъци, разделени за рециклиране
- Брой избегнати пластмасови изделия за еднократна употреба
- Брой осигурени станции за презареждане на вода
- Процент участници, използващи устойчиви транспортни средства
- Брой приложени екологични мерки

Препоръчителни показатели за изграждане на капацитет

Брой обучени служители или доброволци

Брой разпространени образователни материали

Брой организации, участващи в дейности за устойчивост

Брой създадени нови партньорства

Поведенчески показатели

- Брой участници, достигнати чрез дейности за повишаване на осведомеността
- Процент участници, които съобщават за повишена екологична осведоменост
- Брой доброволци, включени в екологични дейности

8.2 Оценка на спортни събития, кампании и обучителни дейности

Оценката помага на организациите да разберат дали спортните събития, информационните кампании и обучителните дейности са постигнали своите цели и са довели до значимо екологично и образователно въздействие. Докато мониторингът е насочен към събиране на информация, оценката се фокусира върху анализ на резултатите, определяне на успехите и областите за подобрение и подпомагане на информираното вземане на решения.
Оценката трябва да бъде планирана още от началото на всяка дейност. Ясните цели и очакваните резултати улесняват преценката дали дейността е била успешна и дали ресурсите са използвани ефективно.

При оценка на спортно събитие организаторите трябва да разглеждат както оперативното изпълнение, така и екологичните резултати. Въпросите могат да включват:
Бяха ли приложени планираните екологични мерки?
Бяха ли участниците информирани и ангажирани?
Постигнати ли бяха целите за намаляване на отпадъците и рециклиране?
Бяха ли насърчавани и използвани устойчиви транспортни възможности?
Кои мерки бяха успешни и кои се нуждаят от подобрение?

8.2

Оценка на спортни събития, кампании и обучителни дейности

Информационните кампании трябва да се оценяват не само по броя на участниците, но и по това дали са достигнали до подходящата аудитория, предали са основните послания и са насърчили по-отговорно поведение.

Обученията трябва да оценяват както какво са научили участниците, така и дали могат да приложат наученото на практика.

Оценката трябва да съчетава прости количествени данни с обратна връзка, наблюдения или кратки анкети. Целта е да се установи какво е било успешно, какво може да се подобри и как да се засилят бъдещите дейности за устойчивост.

Практически препоръки

1. Определете критериите за оценка и очакваните резултати преди започване на изпълнението.
2. Съчетавайте количествени данни - числа, проценти и показатели - с качествена обратна връзка от участници и заинтересовани страни.
3. Оценявайте заедно екологичните, образователните и организационните резултати, вместо да ги разглеждате поотделно.
4. Събирайте обратна връзка от организатори, участници, доброволци, учители, треньори и партньори, когато е приложимо.
5. Използвайте резултатите от оценката, за да подобрявате бъдещи събития, кампании и обучителни дейности.

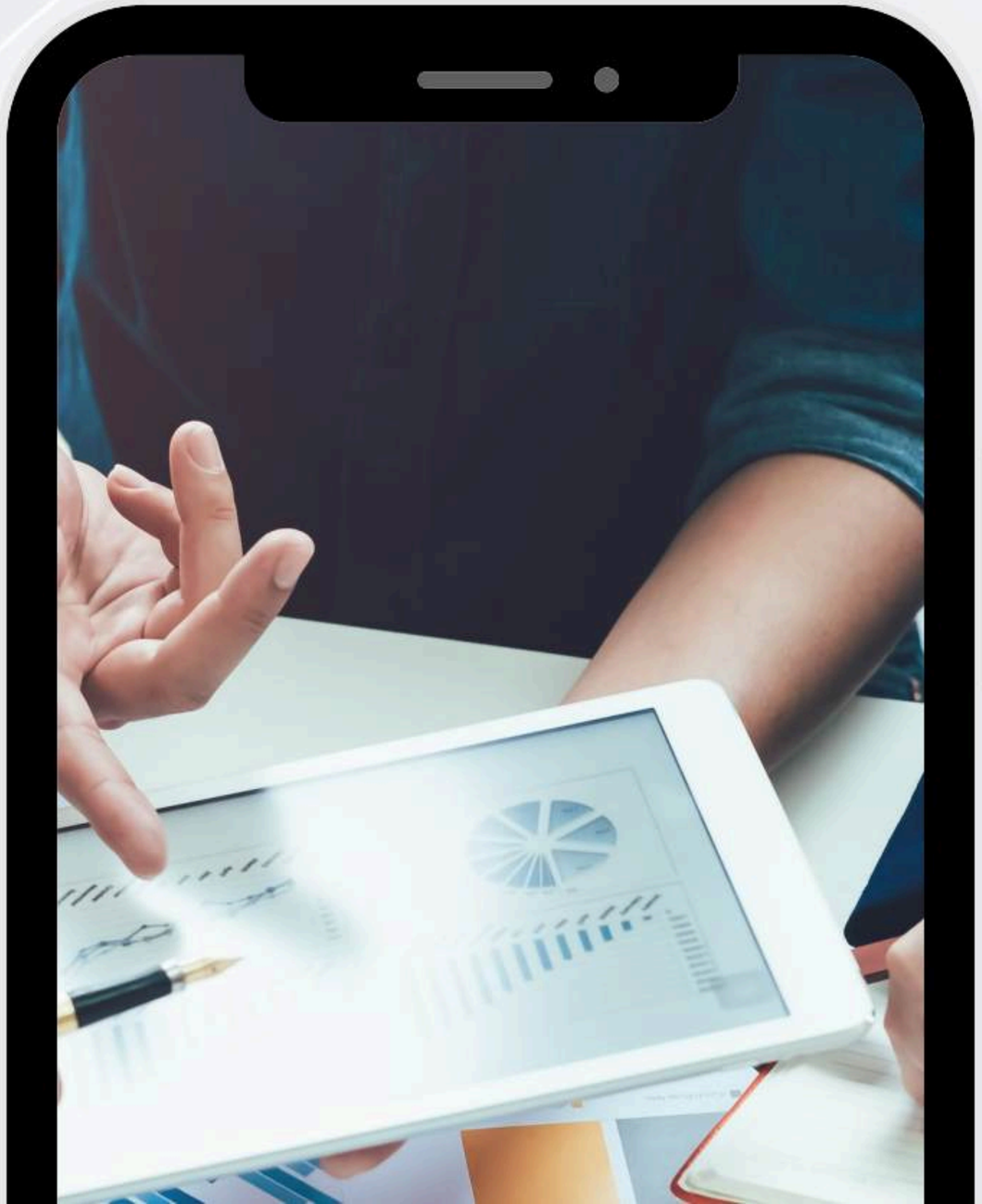

Пример / добра практика

Община организира кампания за повишаване на екологичната осведоменост, свързана с местно спортно събитие. Оценката се извършва чрез анкети сред участниците, обратна връзка от доброволците и данни, събрани по време на събитието.

Резултатите показват, че участието е надхвърлило очакванията и екологичните послания са достигнали до широка аудитория. В същото време участниците посочват, че биха желали повече интерактивни дейности и практически демонстрации. Затова организаторите решават в бъдещи събития да включат екологични предизвикателства, дигитални образователни инструменти и допълнителни дейности с доброволци.

Така оценката предоставя доказателства, които подпомагат непрекъснатото подобрение и по-ефективното планиране на бъдещи дейности.

Препоръчителни екологични показатели

- Степен на удовлетвореност на участниците
- Процент изпълнени планирани екологични мерки
- Степен на постигане на екологичните цели
- Брой участници, достигнати чрез послания за устойчивост
- Брой екологични действия, реализирани по време на събитието

Препоръчителни показатели за оценка на кампании

Обхват на кампанията

Степен на ангажираност на аудиторията

Степен на запомняне и разбиране на посланията

Брой граждани, участващи в дейностите на кампанията

Препоръчителни показатели за оценка на обучения

- Степен на удовлетвореност на участниците
- Подобрение на знанията между оценяването преди и след обучението
- Процент участници, завършили обучителната програма

8.3 Отчитане на резултатите и подобряване на бъдещите дейности

Отчитането помага резултатите от мониторинга и оценката да се използват за по-добро бъдещо планиране.

Краткият отчет трябва да обобщава какво е направено, какво е постигнато, основните предизвикателства и възможностите за подобрение.

Отчетите трябва да бъдат ясни, кратки и практични, с фокус върху основните резултати и извлечените поуки.

Полезният отчет трябва да включва:

- Кратко описание на дейността.
- Цели и очаквани резултати.
- Основни резултати от мониторинга и оценката.
- Успехи и постижения.
- Срещнати предизвикателства и трудности.
- Обратна връзка от участници и заинтересовани страни.
- Препоръки за бъдещо подобрение.
- Действия, които да бъдат приложени при бъдещи дейности.

8.3 Отчитане на резултатите и подобряване на бъдещите дейности

Отчитането трябва да се използва като инструмент за учене и комуникация, а не само като административна задача. Резултатите могат да се споделят със служители, партньори, общини, спортни организации, училища и местни общности.

Кратките срещи за преглед след приключване на дейностите могат да помогнат да се определи какво е било успешно, какво трябва да се подобри и какви да бъдат следващите стъпки.

Извлечените поуки трябва да се използват при бъдещото планиране, комуникацията и мерките за устойчивост, така че всяка следваща дейност да надгражда натрупания опит.

Практически препоръки

1. Изготвяйте кратък доклад за оценка и извлечените поуки след всяка по-значима дейност.
2. Споделяйте резултатите със служители, доброволци, партньори и други заинтересовани страни.
3. Фокусирайте се върху практически препоръки и действия за подобрение, а не само върху представяне на статистически данни.
4. Обсъждайте резултатите съвместно и определяйте конкретни действия за бъдещо прилагане.
5. Поддържайте архив на докладите и извлечените поуки, за да подпомагате организационното учене.

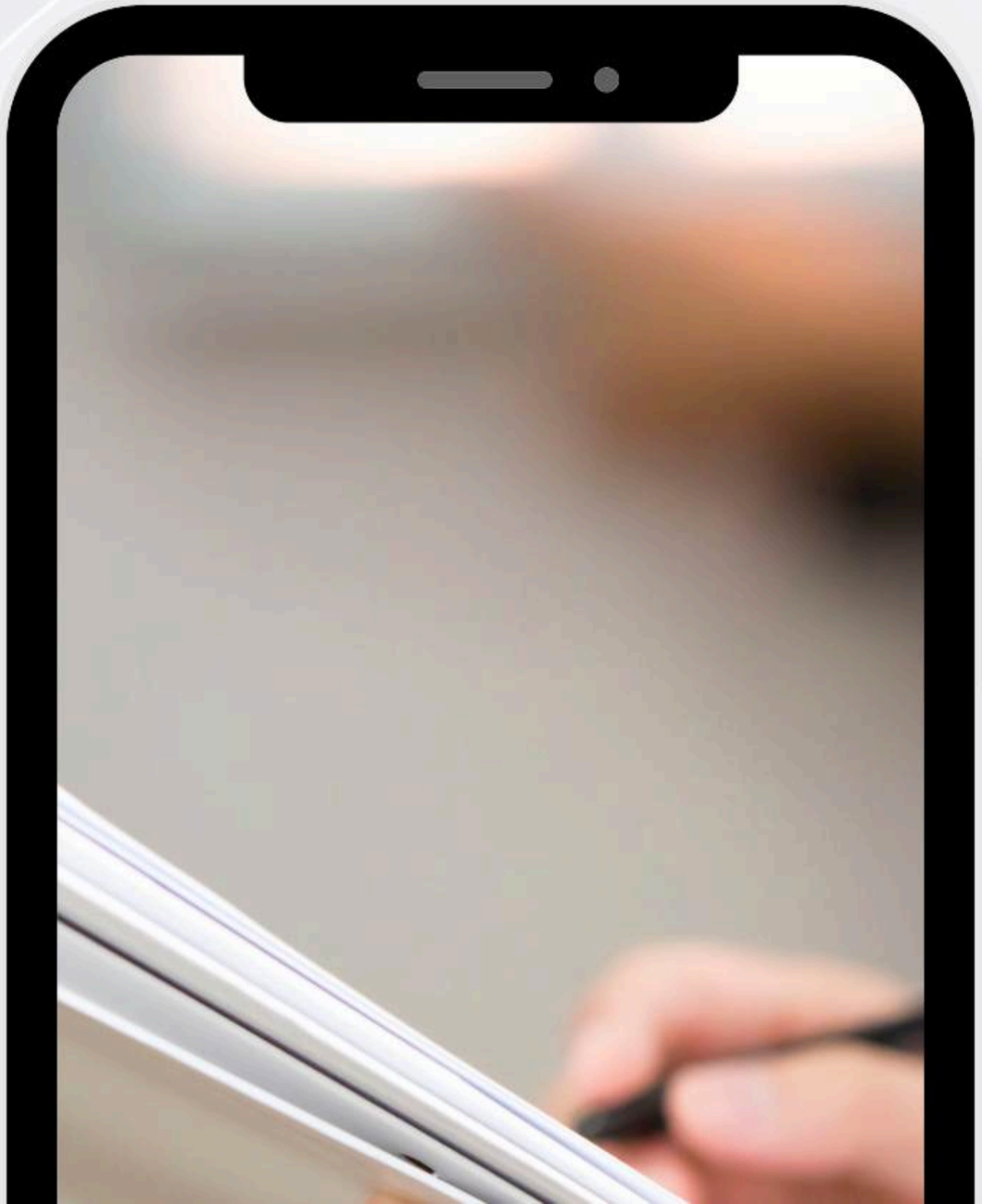

Пример / добра практика

След обществено спортно събитие организаторите изготвят кратък отчет, обобщаващ нивото на участие, екологичните показатели, обратната връзка от участниците и оперативните предизвикателства. Отчетът показва висока ангажираност в дейностите за екологична осведоменост, но и затруднения при разделното събиране на отпадъци поради недостатъчна обозначителна информация.

По време на среща за преглед организаторите решават за бъдещи събития да осигурят по-големи информационни табели, допълнителна подкрепа от доброволци и подобрени пунктове за събиране на отпадъци. Изводите се документират и включват в планирането за следващата година.

Така отчитането се превръща в практически инструмент за непрекъснато подобрение, а не само в запис на извършените дейности.

Препоръчителни екологични показатели

Брой отчетени и документирани дейности

Процент изпълнени планирани екологични мерки

Брой идентифицирани препоръки

Показатели за подобрение:

- Брой предприети действия за подобрение
- Процент изпълнени препоръки
- Брой успешно разрешени повтарящи се предизвикателства

Показатели за споделяне на знания

Брой доклади, споделени със заинтересованите страни

Брой проведени срещи за преглед и оценка

Брой организации, които използват извлечените поуки от предишни дейности

Показатели за организационно учене

- Брой процедури, подобрени в резултат на оценката
- Брой мерки за устойчивост, въведени въз основа на предишни констатации
- Доказателства за подобрения между последователни събития или дейности

8.4 Интегриране в годишните спортни календари

Дългосрочно въздействие се постига, когато устойчивостта стане част от редовното планиране, а не остане еднократна дейност.

Общините, спортните организации и училищата трябва да интегрират екологичните действия в своите годишни спортни календари, като ги включват в събития, състезания, училищни дейности и програми за местната общност.

Това помага основните послания да останат видими, да се поддържа участието и постепенно да се укрепват устойчивите практики във времето.

8.4 Интегриране в годишните спортни календари

Годишните спортни календари могат да включват практически дейности като устойчиво управление на събития, намаляване на отпадъците, събития без пластмаса, информационни кампании, акции за почистване, устойчива мобилност, училищни предизвикателства, доброволчески програми и дейности за опазване на биоразнообразието.

Организациите трябва да определят няколко годишни цели за устойчивост, да ги свържат с основните спортни дейности, да разпределят отговорностите и да проследяват напредъка.

Мониторингът и прегледът също трябва да бъдат планирани предварително, така че устойчивостта да остане част от редовното спортно планиране и да се подобрява с времето.

Практически препоръки

1. Включвайте цели за устойчивост при изготвянето на годишни спортни програми и календари на събитията.
2. Свързвайте всяка основна спортна дейност с поне една инициатива за екологична осведоменост или устойчивост.
3. Определяйте отговорности и ресурси за мерките за устойчивост още на етапа на планиране.
4. Планирайте мониторинг, оценка и преглед на дейностите през цялата година.
5. Надграждайте предишния опит и постепенно разширявайте екологичните действия през следващите годишни цикли.

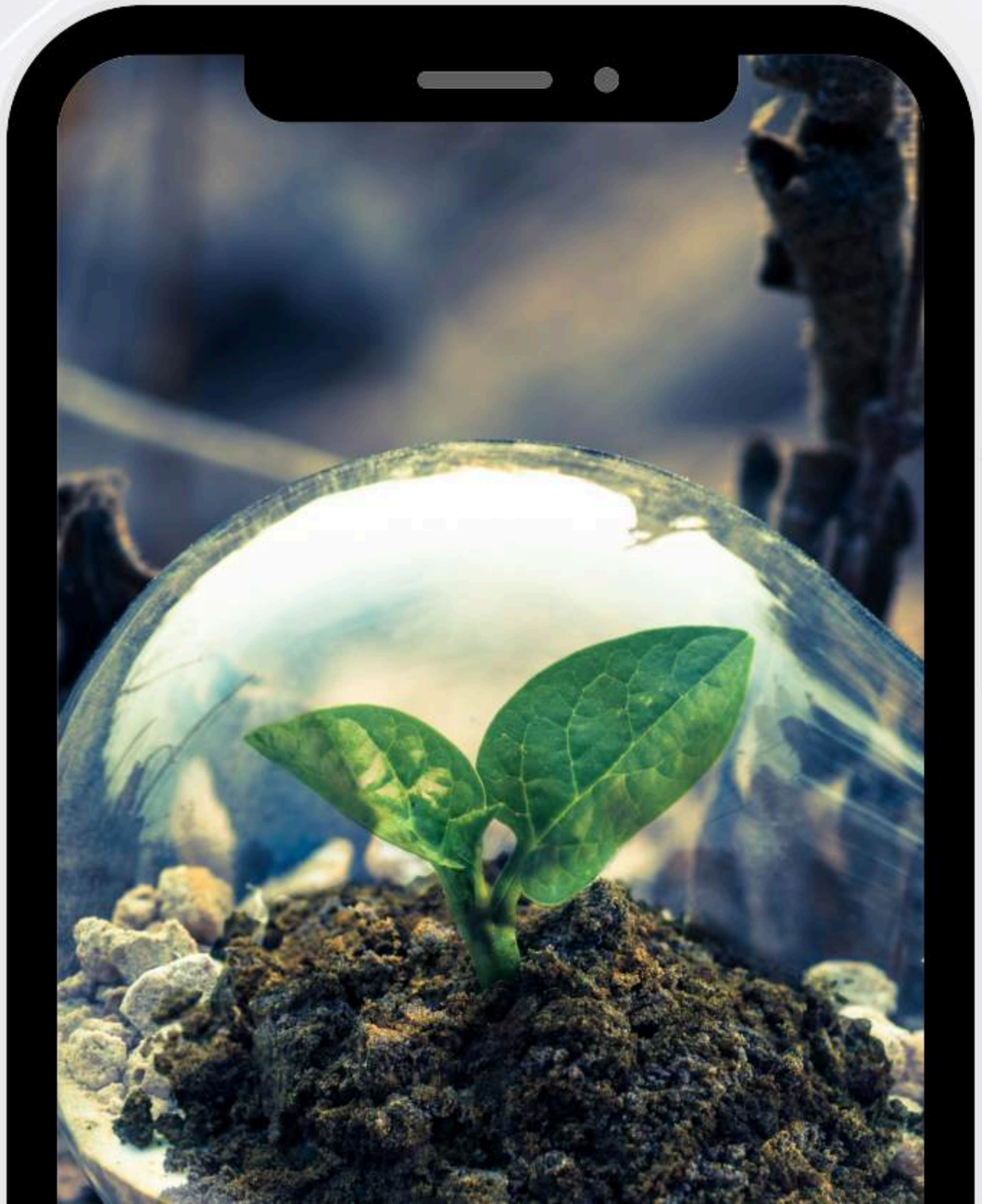

Пример / добра практика

Община интегрира мерки за устойчивост в своя годишен спортен календар, като гарантира, че всяко по-голямо спортно събитие включва поне един екологичен елемент. Пролетните събития включват акции за почистване, летните насърчават използването на бутилки за многократна употреба и намаляването на отпадъците, есенните са насочени към устойчивата мобилност, а зимните дейности включват образователни работилници по екологични теми.

Тъй като дейностите за устойчивост са разпределени през цялата година, участниците многократно се срещат с екологични послания и възможности за участие. Това повишава дългосрочната осведоменост и помага устойчивостта да се утвърди като постоянна част от местната спортна култура.

Препоръчителни показатели за интеграция

Показатели за планиране

1

- Процент от годишните спортни събития, включващи действия за устойчивост
- Брой планирани дейности за повишаване на екологичната осведоменост
- Брой цели за устойчивост, включени в годишните планове

Показатели за изпълнение

2

- Брой действия за устойчивост, реализирани през годината
- Брой участници, включени в екологични дейности
- Брой организирани доброволчески екологични инициативи

Показатели за непрекъснато подобрение

3

- Процент изпълнени планирани действия
- Брой подобрения, въведени въз основа на предишни оценки
- Брой мерки за устойчивост, прилагани в продължение на няколко години

Показатели за институционализиране

4

- Наличие на годишен план за действие за устойчивост
- Осигурени ресурси за инициативи за устойчивост
- Включване на изисквания за устойчивост в процедурите за планиране на събития
- Брой отдели или организации, участващи в изпълнението
-

8.5 Прилагане и разширяване към други общини и организации

Дългосрочната стойност на инициативите за устойчивост се увеличава, когато успешните подходи се споделят и адаптират от други организации.

Трансферът не означава дейностите да се копират дословно. Общините, училищата и спортните организации трябва да адаптират добрите практики спрямо своите ресурси, капацитет и местни потребности.

GreenMascot Toolkit подпомага този процес чрез гъвкави инструменти, шаблони, контролни списъци и образователни ресурси, които могат да се използват в различни спортове и местни условия.

Практическият процес на трансфер може да включва:

Партньорствата играят важна роля за успешното разпространение и разширяване на добрите практики. Общини, училища, спортни и екологични организации и местни общности могат да обменят опит, да организират съвместни дейности и да се подкрепят при прилагането на мерки за устойчивост.
Обменът на опит и създаването на мрежи улесняват въвеждането на нови практики и увеличават вероятността за успешното им прилагане. Организациите се насърчават да документират успешните инициативи и да споделят шаблони, образователни и комуникационни материали и извлечени поуки.

1. Идентифициране на успешна инициатива, инструмент или практика
2. Оценка на нейната приложимост в местния контекст
3. Адаптиране към местните нужди и наличните ресурси
3. Тестване чрез пилотно прилагане
4. Мониторинг и оценка на резултатите
5. Събиране на основни данни за мониторинг
6. Споделяне на извлечените поуки с други организации и заинтересовани страни

Крайната цел е да се създаде развиваща се общност от общини, училища и спортни организации, които активно използват спорта като инструмент за екологична осведоменост, промяна в поведението и устойчиво развитие.

Практически препоръки

1. Започнете с пренасяне на малки и доказани практики, преди да ги разширите към по-мащабни инициативи.
2. Започнете с пренасяне на малки и доказани практики, преди да ги разширите към по-мащабни инициативи.
3. Изграждайте партньорства с други общини, спортни организации, училища и екологични заинтересовани страни.
4. Споделяйте образователни материали, извлечени поуки и опит от прилагането, когато е възможно.
5. Използвайте резултатите от мониторинга и оценката, за да покажете въздействието и да насърчите по-широкото прилагане.

Пример / добра практика

Община успешно въвежда модел за устойчиво спортно събитие, който включва доброволчески екологични екипи, мерки за разделно събиране на отпадъци и дейности за повишаване на екологичната осведоменост. След оценка и документиране на резултатите общината споделя своите шаблони, контролни списъци и извлечени поуки със съседни общини.

Съседните общини адаптират подхода към своите събития и местни условия. Въпреки различията в прилагането, основните принципи за устойчивост се запазват. С течение на времето повече общини възприемат подобни практики, което увеличава общото екологично въздействие и създава възможности за сътрудничество и обмен на знания.

Препоръчителни показатели за трансфер

Показатели за прилагане

1

- Брой общини, използващи ресурсите на инструментариума
- Брой спортни организации, прилагащи мерки за устойчивост
- Брой училища, прилагащи дейности от инструментариума
- Брой организации, възприели идентифицирани добри практики

Показатели за споделяне на знания

2

- Брой ресурси от инструментариума, споделени с други организации
- Брой организирани дейности за обмен на опит и създаване на контакти
- Брой организации, участващи в дейности за взаимно обучение

Показатели за разширяване

3

- Брой дейности, разширени извън първоначалната целева група
- Брой нови общности, достигнати чрез дейностите
- Брой създадени партньорства в подкрепа на изпълнението
- Брой мерки за устойчивост, продължени след първоначалното им прилагане

Показатели за въздействие

4

- Доказателства за екологични подобрения вследствие на приложените добри практики
- Доказателства за промяна в поведението сред нови целеви групи
- Продължаващо използване на ресурсите от инструментариума след първоначалното им прилагане
- Брой организации, интегрирали действия за устойчивост в годишното си планиране

Източници

- **European Commission. (2023). Sport's Contribution to the European Green Deal: A Sport Sector Playbook.**
- **European Commission, Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture. (2023). Sport's contribution to the European Green Deal: A sport sector playbook. Publications Office of the European Union. https://doi.org/10.2766/809359**
- **The "Kentauros Mountain Camp" example presented in this subsection is drawn from the Greek Good Practices collection available through the GreenMascot Documents repository.**
- Further GreenMascot project materials and good-practice collections are available at the **GreenMascot Documents** repository: https://greenmascot.eu/documents/
- GreenMascot Project. (2026). Activity 1.2 – Capacity Assessment. Stakeholder consultations on institutional roles, cooperation needs and local capacities for sustainability in and through sport.
- GreenMascot Project. (2026). International Meeting and World Café, Constanța, Romania, 5 March 2026. Project evidence on cooperation among local authorities, sports organisations, schools and environmental organisations.
- Interreg NEXT Black Sea Basin Programme. (2021–2027). **Programme framework and priorities for climate resilience, environmental protection, biodiversity and pollution reduction in the Black Sea Basin.**
- Commission on the Protection of the Black Sea Against Pollution. **The Black Sea Environment.** Regional information on pollution, ecosystem degradation and environmental pressures affecting the Black Sea.
- Commission on the Protection of the Black Sea Against Pollution. **Strategic Action Plan for the Environmental Protection and Rehabilitation of the Black Sea.**

Източници

- GreenMascot project good-practice collections and supporting materials are available through the **GreenMascot Documents** repository: https://greenmascot.eu/documents/
- Eco-Friendly Sports – Sport and Nature Education Program (Erasmus+ Project).
- European Commission, Sport's Contribution to the European Green Deal: A Sport Sector Playbook (2023).
- GreenMascot Project – Good Practices from all partners.
- International Olympic Committee (IOC). Plastic Game Plan for Sport (2021).
- Union Cycliste Internationale (UCI). UCI Sustainability Guidelines (2021).
- World Athletics, Sustainability Strategy 2020–2030.
- Hautbois, C., & Desbordes, M. (2023). Sustainability in Sport: Sport, Part of the Problem ... and of the Solution.
- United Nations Development Programme. (2025–2028). Capacity Building for Climate Action in the Republic of Moldova. The project supports stronger institutional capacity, technical expertise and coordination for climate action, including cooperation with local governments and sectoral stakeholders.
- United Nations Development Programme. **EU4Climate – Republic of Moldova.** The programme included capacity-building and training activities for relevant stakeholders on climate-policy implementation, monitoring and sectoral environmental responsibilities, providing a transferable example of practical institutional training.